

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №23

**Стенограма пленарного засідання
29 квітня 2021 року**

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №23

*Стенограма пленарного засідання
29 квітня 2021 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання двадцять третє
(Четвер, 29 квітня 2021 року)

Заяви депутатських фракцій:	
«Опозиційна платформа – За життя»	...5
«Європейська солідарність»	...6
Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...7
Прийняття рішення про призначення Галущенко Г.В. на посаду міністра енергетики України	...8
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України Галущенко Г.В.	...22
Внесення змін до:	
порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...23
календарного плану проведення п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...23
деяких законів України щодо забезпечення права громадян на доступ до державної реєстрації актів цивільного стану у зв'язку з укрупненням територіальних громад	...23
Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...30
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб»	...30

Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проектів законів:	
«Про загальнообов’язкове накопичувальне пенсійне забезпечення»	...38
«Про державну реєстрацію геномної інформації людини»	...39
Внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг	...46
Прийняття рішення про направлення на доопрацювання проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо виключення можливості здійснення закупівель без використання електронної системи закупівель»	...46
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо впровадження фінансово-кредитного механізму забезпечення громадян України житлом	...47
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо продажу земельних ділянок державної та комунальної власності або прав на них (оренди, суперфіцію, емфітевзису) через електронні аукціони»	...47

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЄ

*Зал засідань Верховної Ради України
29 квітня 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні представники засобів масової інформації!

Колеги, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки. Готові? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 245 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження у трьох наших колег: Галини Ігорівни Янченко, Артема Юрійовича Кунаєва та Андрія Вікторовича Мотовиловця (*Оплески*). Від себе та колег бажаю вам здоров'я, успіхів і ще раз успіхів!

Шановні колеги, надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити виступом.

Вадим Зіновійович Рабінович. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

РАБІНОВИЧ В.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дорогі українці, дозвольте привітати вас з прийдешнім великим святом – Днем Перемоги. У цей день, 9 травня, який завжди з великою повагою святкували наші батьки та діди, у світовий фашизм був вбитий осиковий кілок. Десятки мільйонів людей віддали своє життя за перемогу над цим ганебним явищем. Земля України щедро полита кров'ю тих, хто звільняв її від фашистів. Певен, що в багатьох з присутніх у цьому залі, є рідні, які полягли заради наближення цієї Великої перемоги.

Цього дня ми маємо в усіх містах та селах України вшанувати пам'ять справжніх героїв України, тому що ми – нащадки переможців. Саме в цей день кожен із нас, у кого є совість та серце, має замислитися, як могло статися, що вулицями наших міст крокують прихильники есесівських дивізій, що в Україні, яка зробила чи не найбільший внесок у перемогу Радянської армії, зносять пам'ятники героям-визволителям, а зводять монументи вбивцям, які зрадили Україну? Як сталося, що країну-переможця фашизму перетворюють на країну переможених? Наші батьки та діди не боялися дивитися в очі смерті заради

перемоги. А ми що, злякаємося й будемо мовчати? Ні, не буде цього. В Україні мільйони людей – справжні патріоти, яким точно відомо, хто переможець, а хто переможений, хто справжній герой, а хто зрадник, який стріляє у спину.

Ось портрет мого батька, він був танкістом і пройшов усю війну. Його рідний брат загинув у 1942 році. Брат моєї матері загинув у 1943 році. Поруч зі мною сьогодні біля цієї трибуни стоять мої товариші з портретами своїх рідних, а також видатних військових полководців, які воювали проти фашизму, за українську землю. Такі фото є у мільйонів українських сімей. Нас в Україні абсолютна більшість, і ми маємо це продемонструвати 9 травня, щоб усі пам'ятали – «Ніхто не забутий, ніщо не забуто!».

І насамкінець скажу, щоб дехто запам'ятав: «Враг будет разбит, победа будет за нами!».

Шановний головуючий, прошу вшанувати пам'ять загиблих у цій Великій війні хвилиною мовчання.

Дякую.

(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу сідати.

Шановні колеги, надійшла ще одна заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити виступом.

замінити перерву виступом.

Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні друзі! Сьогодні ми розглядатимемо питання щодо призначення міністра енергетики. Ми рік прожили без легітимного міністра енергетики, було декілька спроб його обрати, і сьогодні буде чергова, п'ята, спроба. Нам пропонують кандидатуру віце-президента ДП НАЕК «Енергоатом» пана Галущенка.

Взагалі, я дивуюся фантастиці, що відбувається в нашій державі. У нас соціальний ліфт працює дуже цікаво: якщо ти не впорався зі своєю роботою, отримай підвищення. ДП «НАЕК Енергоатом», яке у 2019 році давало мільярди гривень прибутку, у 2020 році стало збитковим, а у 2021 році – глибоко збитковим. Через продаж електроенергії олігархам нижче собівартості, за копійки, воно, звичайно, стає збитковим, незважаючи на героїчну роботу наших атомників. За таких умов ми одного з керівників – у міністри. Правильно, тільки туди! Куди ж ще можна піти?!

Президент Зеленський нам сьогодні дуже багато розповідає про деолігархізацію. Як відомо, у будь-якому розслідуванні головне – не вийти на самого себе. Як бачимо, на міністра енергетики України пропонується людина абсолютного олігарха Деркача, який, до того ж, визнаний американською владою та розвідкою агентом російського впливу, і є випускником вищої школи КДБ у Москві. І ми сьогодні очільником ключової галузі, що забезпечує енергетичну безпеку держави, призначаємо таку людину.

Друзі, схаменіться! Ви бороните національну безпеку, чи ні? Чи ви тільки «грабь награбленное» через Раду національної безпеки і оборони?

Ось і питання національної безпеки: замість того щоб захистити атомну енергетику України, нарешті припинити купувати російську та білоруську електроенергію, розібратися з тим, що відбувається з іноземними інвесторами в галузі «чистої» енергетики, нам пропонують призначити на посаду міністра, відповідального за всю енергетику держави, людину олігарха, російського агента, яка повністю провалилася на своєму робочому місці.

Друзі, це вчоргове свідчить, що в нас немає ані міністра охорони здоров'я, ані Прем'єр-міністра, нікого. На всіх посадах є одна людина – це Володимир Зеленський, який особисто розставляє цих хлопців і дівчат з однією метою, щоб вони були абсолютно слухняними. Фаховість і патріотизм не мають жодного значення. Схаменіться, поки не пізно. Ніяких російських агентів на чолі Міністерства енергетики України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І остання на сьогодні заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні громадяни України! Шановні народні депутати! Учора, ви знаєте, був проголосований Закон «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин». Зрозуміло, що про патріотизм говорять з цієї трибуни дуже голосно (усю трибуну заплювали), але, хочу сказати, голосували за цей Земельний кодекс і здали всі інтереси України. Перш ніж говорити про олігархів та їхні команди, критикувати це явище, треба подивитися, хто в цьому залі з лідерів фракцій олігархи.

Можу сказати категорично одну важливу річ, що наша команда не залишить без реакції проголосований вчора закон. Хочу, щоб зараз мене почули українці, які готові боротися проти цього.

Усім зрозуміло, що вчора прийнято. Україна більше не впливає на свою сільськогосподарську землю. У громадян України за допомогою декількох статей Земельного кодексу будуть по-хамськи забирати землю, зокрема й ту, що знаходиться в постійному користуванні, у довічному володінні за спадщиною. Тепер прості селяни, фермери, які володіли цими землями, вимушені будуть все це купувати за ринковою ціною. Я вже не кажу, що будуть продаватися особливо цінні землі, що більше ніхто не контролюватиме якість використання сільськогосподарських земель і таке інше. Але скажу, що наша команда вміє і знає, як боротися, тому найперше, що ми будемо робити, – це, безумовно,

референдум. Ми знаємо, що нам перешкоджатимуть, знаємо всі технології, що готуються, для того щоб просто «злити» референдум, але ми не дозволимо цього зробити. Це перше.

Друге. Найближчими днями я особисто принесу Президенту і вручу через канцелярію з печаткою викладку, які статті Конституції були порушені під час прийняття закону щодо Земельного кодексу. І він як гарант Конституції знатиме, і в мене буде підпис його канцелярії, як доказ того, що він знає, що в цьому Земельному кодексі порушено десятки статей Конституції. Рано чи пізно він відповідь згідно з Кримінальним кодексом за все, що наробив в країні разом зі своєю бандою.

Третє. Ми обов'язково подамо до Конституційного Суду звернення щодо Земельного кодексу, і зробимо все, щоб рано чи пізно в Україні народився Конституційний Суд, який захищав би національні інтереси і Конституцію. Тоді стане зрозуміло, як приймалися закони про розпродаж земель сільськогосподарського призначення, і хто за це відповідатиме.

Ми не спустимо вам нічого. Те, що вас сьогодні більшість і є абсолютна влада (в нас уже був один такий, який думав, що його це врятує), це не врятує.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Перед тим як перейти до розгляду питань порядку денного, прошу хвилину уваги.

Сьогодні, окрім пленарного засідання, є ще два позачергові. До другого позачергового засідання народні депутати запропонували 19 питань, але була пропозиція, оскільки ми вчора закінчили засідання законопроектом [№ 2194](#), включити питання, що були заплановані розглянути на цьому тижні, до сьогоднішнього засідання. Таким чином ми зменшимо наше позачергове засідання з 19 до 9 питань, трохи раніше зможемо закінчити нашу роботу. Немає заперечень?

Отже, зараз переходимо до розгляду питань порядку денного, з 12 години до 13 години – перерва і о 16 годині починаємо позачергові засідання.

Шановні колеги, відповідно до статей 83, 85, 114 Конституції України за пропозицією депутатських фракцій і політичної партії «Слуга народу», до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, і яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль вніс до Верховної Ради подання про призначення Германа Валерійовича Галуценка міністром енергетики України. Відповідні матеріали вам надані.

Пропонується такий регламент розгляду цього питання: представлення кандидата Прем'єр-міністром України – до 2 хвилин; виступ кандидата на посаду міністра енергетики України – до 5 хвилин; запитання народних депутатів України до кандидата – до 9 хвилин; співдоповідь від комітету – до 2 хвилин

і виступи від депутатських фракцій та груп – до 21 хвилини (по 3 хвилини на кожную депутатську фракцію та групу). Після цього – голосування.

Немає заперечень? Дякую.

Переходимо до розгляду цього питання.

Для представлення кандидата на посаду міністра енергетики України до слова запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль.

ШМИГАЛЬ Д.А., *Прем'єр-міністр України.* Добрий день, шановний пане Голово Верховної Ради України! Добрий день, шановні народні депутати! Добрий день, шановні українці! Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», яка згідно з частиною 10 статті 83 Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу подання про призначення Германа Валерійовича Галущенка міністром енергетики України. Прошу підтримати таке подання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

До слова запрошується кандидат на посаду міністра енергетики України Герман Валерійович Галущенко.

ГАЛУЩЕНКО Г.В., *кандидат на посаду міністра енергетики України.* Добрий день, шановний пане Голово! Добрий день, шановні народні депутати! Добрий день, пане Прем'єр-міністре! Насправді не хотів з цього починати, але мушу відразу відповісти шановному народному депутату. ДП НАЕК «Енергоатом» другий квартал поспіль є прибутковою компанією. Усі ці історії стосовно моїх зв'язків з олігархатом, зокрема з Деркачем, є абсолютним фейком, який розповсюджується насамперед на інформаційну дискредитацію компанії. Тому давайте припиняти всі ці істерії. Якщо є питання і бажання довести, то, будь ласка, на сьогодні є маса можливостей показати наказ пана Деркача щодо мого призначення в НАЕК «Енергоатом» (знайдіть його), показати рішення суду, де я вписаний як адвокат пана Деркача (знайдіть його). Тому, вибачте, що з цього починаю, не хотів про це говорити, але зараз – до виступу.

По-перше, дякую усім за можливість представити позицію. На сьогодні вітчизняна енергетика знаходиться в дуже скрутній ситуації. Величезні борги, диспропорції на ринку електроенергії, незавершеність інтеграції енергосистем з ЄС, висока енергоємність українських промислових підприємств, коливання цін на газ взимку, тіньовий ринок пально-мастильних матеріалів, багаторічні проблеми вугільної галузі. Зовнішні загрози в енергетиці теж вимагають надзвичайних зусиль дипломатії, зокрема, у протистоянні «Північному потоку-2», інтеграції українських ринків і електроенергії до ЄС і диверсифікації постачання енергоносіїв. На додаток, ми маємо суттєві виклики, пов'язані з кліматичним

переходом у глобальній економіці, ключовим елементом якого є відмова від забруднюючого палива. І найближчий час насправді є найкритичнішим.

Ці проблеми не можна розв'язати точковими змінами в законодавстві чи лише єдиною операційною діяльністю міністерства. Тому будь-який міністр, який був до цього або прийде в майбутньому, нічого не зможе зробити без взаємодії з Верховною Радою. До того ж, це не лише взаємодія з профільним комітетом, йдеться про майже всі ключові комітети – економіки, бюджету, зовнішньої політики. Це має бути консолідована, спільна робота.

Саме в цьому я бачу своє головне завдання на посаді міністра – налагодити з вами співпрацю і разом вирішувати ті критичні питання і розв'язувати ті критичні проблеми, що на сьогодні виникли у сфері енергетики. До того ж ця взаємодія не може і не має обмежуватися лише Києвом. Нам потрібно залучення всіх областей, регіонів, громад і навіть найменших суб'єктів ринку.

Тому міністерству потрібна буде ваша допомога не тільки як законодавців, а й як людей, які краще розуміють ситуацію в округах і в регіонах, які безпосередньо спілкуються з людьми і розуміють, що відбувається на місцях.

Ринок енергетики не має бути грою з нульовою сумою, коли один вид генерації виживає за рахунок знищення іншого, коли прагнення генерації заробити вбиває промисловість, а спекуляції з цінами виймають останні гроші з кишень пересічних громадян. Тарифи на електроенергію та газ потрібно не збільшувати, а шукати шляхи, як їх зменшити для вразливих верств населення. Насправді для цього є можливості і ресурси, до того ж, робити це можна не адміністративними, а ринковими методами. Саме такі можливості є всередині ринків.

Ще одним великим викликом для нашої країни є питання енергетичної безпеки і відповідно інтеграції до ENTSO-E. Це значно більше, ніж від'єднання від колишньої енергосистеми. І якраз моє завдання – втілити цей проект в життя.

Важливим є питання ПСО, тому що воно викривляє ціну для кінцевого споживача. Крім ціни на ринку важливе також функціонування сталої системи і кліматичні зміни.

Оскільки в Європейському Союзі атому і гідроенергію прирівнюють до ВДЕ, то, безумовно, вони мають стати основою трансформації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, час вичерпано.

Народні депутати, будь ласка, запишіться на запитання до доповідача.

Микола Миколайович Задорожній.

ЗАДОРЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановний пане кандидате! Як міністерство виходитиме із ситуації щодо ТЕЦ, їх декілька десятків по Україні, які наростили величезні борги? І чи є бачення міністерства передавати такі ТЕЦ, наприклад, у комунальну власність? Чи вивчали ви це питання, що можете відповісти?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це велика проблема. Є декілька шляхів, що вже опрацьовуються. Зокрема, є відповідний законопроект щодо погашення боргів у цій галузі. Наскільки мені відомо, у НАК «Нафтогаз України» є бажання забрати в управління ці ТЕЦ, щоб вирішити питання.

Тобто, насправді, думаю, це теж можлива опція. Ми розглядатимемо це як в рамках закону, так і в рамках можливості передачі в управління відповідному суб'єкту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Андріївна Верещук.

ВЕРЕЩУК І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний кандидате! Фракція «Слуга народу» загалом готова вас підтримати. Але це означає, що ми також беремо на себе співвідповідальність за вашу роботу.

Як ви розумієте, суспільство від нас чекає рішучих кроків, що полягатимуть в ряді заходів, які призведуть чи приведуть до зниження тарифів на газ, опалення, електроенергію. Люди чекають, коли ми з 1 гривні 68 копійок знизимо їх до 90 копійок, тобто, вони чекають від нас реальних кроків.

Чи готові ви взяти на себе відповідальність за все, що відбуватиметься із тарифною політикою в Україні? Скажіть, будь ласка, і заспокойте сьогодні громадян: ми будемо працювати над тим, щоб тарифи знижувалися.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я готовий взяти відповідальність. Ми працюватимемо і вже маємо відповідні напрацювання, які я пізніше готовий представити.

Учора продовжено на два місяці стару модель ПСО, тобто відповідно з 1 липня ми напрацюємо нову модель, яка враховуватиме ці позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Ничипорович М'ялик.

М'ЯЛИК В.Н., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 155, Рівненська область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний Германе Валерійовичу, ми розуміємо, у якій ситуації вам доведеться очолити профільне Міністерство енергетики України з огляду на те, що енергетика у нас в критичному становищі, а міністерства майже немає, залишилися лише, як справедливо зауважують аналітики, його окремі функції, тому що «Укргідрогенерація» належить напряму Кабміну, ПАТ «Центренерго» – Фонду держмайна, НЕК «Укренерго» – під Мінфіном, НКРЕКП теж перетягує на себе деякі невластиві функції, виконуючи технічну політику.

Як ви знаєте, минулого тижня ставилася на голосування ініціатива депутатської групи «Партія «За майбутнє» щодо повернення пільгового тарифу на електроенергію за спожиті перші 100 кіловат-годин, що так турбує наших громадян. Я розумію, і ви знаєте про те, що середнє споживання електроенергії в Україні сягає 168 кіловат-годин. Чи настав час все-таки повернути цей пільговий тариф на електроенергію? Яка ваша позиція щодо цього питання? Чи солідарні ви з позицією більшості людей та нашої депутатської групи?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Насправді, це питання якраз пов'язане з новою моделлю ПСО, в рамках якої якраз і існує можливість подивитися на опції в залежності від обсягу споживання щодо зменшення тарифу.

Наприклад, за офіційними даними НКРЕКП, за минулий рік 30 відсотків населення спожили менше 75 кіловат-годин. Відповідно, ми розуміємо, що це якраз категорія населення, яка потребує підтримки з боку держави. Тому усі ці моделі ми напрацьовуватимемо в рамках, як я сказав, нової моделі ПСО.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев.
Олексій Юрійович Кучеренко.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Галущенко, без сумнівів, Україні потрібна енергетична незалежність, і це пов'язано з потужною роботою потужного міністерства з потужним патріотичним міністром, який впроваджуватиме українську енергетичну політику, а не політику ззовні або інших якихось олігархічних груп. Ви абсолютно правильно зазначили, що в Україні сьогодні, по суті, енергетична бідність, коли 30 відсотків населення споживає до 75 кіловат-годин на місяць.

Чи є у ваших планах повернути міністерству повноцінні повноваження щодо управління енергетичним сектором? Чи розуміємо ми з вами, що сьогодні

тарифна політика впроваджується так званим незалежним регулятором НКРЕКП, який провалив цю реформу? Чи готові ви сьогодні взяти на себе відповідальність за справедливу тарифну політику в Україні? Тоді у вас буде наша підтримка.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Ще раз хочу підтвердити, що, дійсно, готовий брати відповідальність щодо тарифної політики, тому я зараз тут і знаходжусь.

Щодо повноважень міністерства, безумовно, воно має формувати цю політику і мати важелі для її реалізації. Безперечно, ми працюватимемо в цьому напрямі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Гео Леросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гео Багратович Лерос.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Гарна спроба, Дмитре Олександровичу. Офіс Президента, роздаючи вашу біографію народним депутатам, вказав у ній, що ви не фігуруєте в жодному кримінальному провадженні. Натомість в Шевченківському управлінні поліції ГУНП у місті Києві розслідується кримінальне провадження по факту незаконного заволодіння вами та вашим колегою Хартмутом коштами НАЕК «Енергоатом», які вам незаконно виписав Котін. Ви як юрист мали усвідомити, що незаконно отримуете премію.

Тож у мене до вас запитання: коли ви повернете НАЕК «Енергоатом» незаконно отримані гроші?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання, пане Гео. Насправді, для мене новина, що я фігурую у кримінальній справі. Якщо це так, то, напевно, мають відбуватися, кажу вам як юрист, якісь слідчі дії. Мене повинні були викликати, повідомити. Якщо це буде, будемо спілкуватися.

З приводу того, коли і що я поверну, давайте дочекаємося результатів справи і вироку суду, якщо такий буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович Дирдін.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Скажіть, будь ласка, яка ваша особиста позиція щодо відновлення пільг 30-кілометрової зони? Навіть у найтяжчі для України часи ця пільга не була скасована. Таке саме питання я задавав вам і на засіданні фракції. Хотілося б почути вашу позицію щодо відновлення або не відновлення даної пільги.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я знаю, що це питання розглядатиметься, зокрема, сьогодні на засіданні. Я підтримую розгляд цього питання. Безумовно, треба напрацювати механізми. Якщо ми говоримо про відновлення цієї пільги, а, напевно, я більше схиляюся до цього, треба знайти, як це буде зроблено. Знову-таки, можливо, залежно від обсягу споживання... Треба подивитися. Але в цілому, це є, як кажуть, біль ДП «НАЕК «Енергоатом» як компанії, що оперує чотирма атомними станціями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний кандидате Германе Валерійовичу, у мене до вас два запитання.

Перше. Я пам'ятаю часи, коли міністром енергетики був Юрій Анатолійович Бойко, і газ національного видобутку подавався для населення та для підприємств теплокомуненерго фактично за ціною, у п'ять разів нижчою, ніж сьогодні, у валютному еквіваленті, і майже у 14 разів – у гривневому.

Друге. Чи плануєте ви повернути пільгу для споживачів електроенергії в межах 100 кіловат, як це було ще в минулому році? Тобто чи є надія на те, що газ національного видобутку буде віддано народові України для споживання, а пільгу на електроенергію буде відновлено?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Почну із запитання щодо відновлення, саме про це ми щойно говорили. Так, ми працюємо в рамках нового ПСО, щоб знайти механізм. Зараз навіть не питання, чи ми повертаємо старі 100 кіловат-годин. Питання в тому, що ми знайдемо механізм, як зменшити плату для певних верств населення. Це може бути навіть не 100 кіловат-годин, це можуть бути драматичніші рішення щодо зменшення.

Стосовно видобутку. Дивіться, це ж питання знову... Як у нас формується ціна на газ – це інше питання. Сьогодні річна ціна – 7,96 гривень, до цього була

ціна, врегульована урядом, – 6,99 гривень, після того як ми відпустили (ринок тримав цю ціну), вона збільшилася.

Щодо видобутку, безумовно, збільшення і нормальний видобуток, а сьогодні, на жаль, ми бачимо тенденцію до падіння національного видобутку, має вплинути на утворення ціни і відповідно зменшити її. Питання в тому, що треба дуже серйозно на це дивитися. Якщо не помиляюся, учора чи позавчора навіть НАК «Нафтогаз України» сказав, що не буде потреби закуповувати в цьому році газ, що його достатньо з урахуванням видобутку і того, що знаходиться у сховищах. Це важлива річ, і ми, безперечно, робитимемо все, щоб збільшити обсяги видобутку, що, відповідно, вплине на ціни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Германе Валерійовичу. Сідайте, будь ласка.

Шановні колеги, до співдоповіді запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрій Михайлович Герус.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! На виконання доручення Голови Верховної Ради України Дмитра Олександровича Разумкова, учора на засіданні комітету було розглянуто подання Прем'єр-міністра України Дениса Анатолійовича Шмигала про призначення Германа Валерійовича Галущенка міністром енергетики України.

За результатами розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України призначити Германа Валерійовича Галущенка на посаду міністра енергетики України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Михайловичу. Сідайте, будь ласка.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Геннадій Анатолійович Вацак.

ВАЦАК Г.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 16, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Андрію Богдановичу Коту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Богданович Кіт.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Україна довгі роки була провідною країною в енергетичній сфері не тільки на

пострадянському просторі, а й у всій Європі. На жаль, відсутність системної політики упродовж багатьох років незалежності нашої держави призвела до повного розбалансування енергетичного ринку.

За безвідповідальність державних діячів і цього, і минулого, і попереднього скликань, наразі платить пересічний споживач, населення України і цілий енергетичний сектор в Україні. Щоквартальна зміна міністрів, наголошую, щоквартальна зміна міністрів, що стало системою у Верховній Раді, на жаль, призводить до того, що в нас є неповна відповідальність, а повна відповідальність, яку я покладаю на Кабінет Міністрів України, який нездатний організувати роботу, і кожних три місяці подає на затвердження нового міністра чи виконуючого обов'язки міністра.

Досі відсутня чітка програма дій для вирішення нагальних питань, чого, з моєї точки зору, я не почув ані від уряду, ані від нинішнього кандидата.

Насамперед, хочу зрозуміти, яким чином ми будемо єдиний енергетичний простір з Європою, якщо в нас досі немає жодної міжнародної угоди та проекту будівництва «Енергетичного моста», і ми не можемо експортувати електроенергію, окрім «Бурштинського острова», з наших АЕС до Європи. Без цього говорити про те, що ми маємо єдиний енергетичний простір з Європою, це те ж саме, що казати, що ми будемо їхати зі Львова до Кракова машиною, де дороги між Львовом і Краковом не існує. Це ганьба!

Наступне. Атомна енергетика, є дотаційним локомотивом усього, що відбувається в енергетиці України. Я досі не почув ані програми, ані яким чином ми маємо зробити спеціальний фонд з відрахувань для відновлення атомної енергетики України, які нараховуються за оплату електроенергії з атомних станцій. Такого фонду не існує.

Найболючіше для нас сьогодні питання – це питання «зеленої» енергетики. Замість того щоб стати прикладом інноваційних технологій в нашій країні, ми перетворили «зелену» енергетику на цапа-відбувайла, де тарифи змінюються не по днях, а по годинах.

На завершення хочу насамперед подякувати Юрію Вітренку за його початок в роботі за той короткий час, що він був міністром. Хочу, щоб нинішній кандидат добре усвідомлював, і запитати його, чи він усвідомлює всю відповідальність, що лежить на ньому за стан справ в енергетиці країни. Тому що депутатська група «Довіра» довіряє тільки один раз.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Сергію Володимировичу Дунаєву, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ДУНАЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово колезі Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Шановний кандидате на посаду міністра енергетики України! Хотів би звернути і вашу увагу, і колег на те, що ми сьогодні не просто обираємо міністра енергетики, а ми сьогодні обираємо долю і стратегічні пріоритети розвитку великої галузі, яка фактично є основою національної економіки.

У нас до вас буде кілька конкретних пропозицій, наприклад, щодо газового сектору. Мій колега Нестор Шуфрич вже казав про те, що колись, свого часу, ціна на газ власного видобутку була 725 гривень, трохи менше 100 доларів. Це ціна 2013 року. Важливо, щоб газ, що видобувається в Україні, йшов на потреби населення. Це перше.

Другий важливий момент – стратегія видобутку газу. В минулому році ми видобули менше 20 мільярдів кубічних метрів газу. Загалом цього недостатньо для потреб національної економіки, реального сектору економіки та інших речей. Нас цікавлять цифри щодо нарощення обсягу видобутку газу в Україні. Нас цікавить конкретна ціна газу, який буде спрямовуватися насамперед на потреби населення та для промислових об'єктів. Також нас цікавить, щоб ви, врешті-решт, відійшли від цих ганебних схем щодо віртуального реверсу газу і електричної енергії, щоб ми назавжди покинули «Дюссельдорф +», «Роттердам +» тощо, щоб це все залишилося ганебною історією ваших попередників, а тарифоутворення та ціноутворення на енергетичному ринку було прозорим.

На сьогодні критична ситуація у вугільній галузі, де заборгованість із виплати заробітної плати становить майже 2 мільярда гривень. Це та заборгованість, яка на сьогодні не виплачена вашим попередником. Тому ми потребуємо і вимагаємо врегулювати це питання в цілому по країні.

Ще один важливий момент – це демонополізація енергетичного ринку. Навіть не монополії, а певні олігархи осіли на енергетичних потоках, отримують надлишки на «зеленій» енергетиці, що не допустимо в сучасній вільній ринковій країні.

Безумовно, не можу не згадати про тарифи на електричну енергію і ціни на газ. Тоді, коли митна вартість імпортного газу падає майже до 209 доларів за тисячу кубів, у нас ціна на газ зростає до 10 тисяч 138 гривень. Закликаю вас не займатися тими речами, якими займалися ваші попередники, які не бачили окремо доставки, окремо ПДВ на доставку і в цілому ціни газу. Закликаємо вас

знизити загальну ціну на газ, яка сьогодні багато де становить 7,99 гривень, плюс 1 гривня 79 копійок і плюс ПДВ на доставку. Цього не має бути. Має бути єдиний прозорий платіж.

І 90 копійок на електроенергію. Наша фракція дає вам один місяць і готова вас підтримати, для того, щоб врегулювали всі ці питання, щоб громадяни України отримали достойні тарифи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Олександрі Юріївні Устіновій, фракція політичної партії «Голос».

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Гео Леросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гео Багратовичу, будь ласка.

ЛЕРОС Г.Б. Шановні українці! Ця людина повинна сидіти не в кріслі як кандидат на посаду міністра енергетики, а у в'язниці за державну зраду. Національне антикорупційне бюро розслідує майже десять кримінальних справ, де фігурує керівництво НАЕК «Енергоатом», зокрема пан Галущенко. Тільки за одним договором він продав електроенергії і наніс збитків державі на суму 2,4 мільярда гривень. Це корупціонер. Ви призначаєте корупціонера на посаду міністра енергетики. Половина складу Кабінету Міністрів – корупціонери, які спілкуються зі «смотрящими» та кримінальними авторитетами. Майже весь склад Офісу Президента – корупціонери, і ви зараз за протекцією Зеленського призначаєте ще одного корупціонера.

Кожен, хто голосуватиме за цього покидька, буде таким самим корупціонером. Ганьба тим!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Михайлу Віталійовичу Забродському, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане спікере, прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Сьогодні Чистий четвер перед Великоднем, коли потрібно очищатися, а отже, казати правду. Товариство, вітаю, ви сьогодні висуваєте на посаду міністра енергетики людину, яка розвалила атомку і український енергобаланс. Це людина, яка довела НАЕК «Енергоатом» до збитковості у понад 4,5 мільярда гривень, а це підприємство було прибутковим. Залежність від імпорту електроенергії з «Росатому» – це справа його рук.

Відомо також, що Галущенко – це людина того самого Деркача, якого Сполучені Штати Америки вважають агентом Кремля. Можливо, ви хочете таким чином розвалити добрі стосунки зі Сполученими Штатами Америки?

Нагадаю, це вже третє пришествя команди Деркача до керма НАЕК «Енергоатом». Але щоразу наслідки були критичними – повернення в бік Москви. Цієї зими вперше не було витягнуто енергобалансу, і Україна перейшла на імпорт великих обсягів електроенергії з країни-агресора, зокрема, з нової Білоруської АЕС. У такий спосіб ми не тільки відкриваємо свою енергосистему для електроенергії країни-агресора, а й ставимо під удар нашого найближчого партнера – Литовську Республіку. Саме у цьому залі Президент Литовської Республіки просив нас не купувати електроенергію з Білоруської АЕС, у країни-агресора. Ви хочете розвалити наші добрі стосунки з Литовською Республікою?

Також нагадаю роботу Галущенко за часів Януковича в команді Деркача в НАЕК «Енергоатом». Результатом роботи цієї команди стало те, що Україна відмовилася від американського атомного палива і знову повернула в русло Москви. Для цього на Південно-Українській АЕС була організована диверсія, де п'ять років успішно випробовувалося американське паливо *Westinghouse*. Тоді ми знову потрапили у залежність від «московської федерації» в атомній сфері.

До речі, саме Майдан і Революція Гідності зупинили цю залежність від Москви. Саме тоді, коли Москва запустила «віялові відключення» електроенергії, американське паливо рятувало Україну. А тепер ви знову повертаєте Галущенко. Страшно подумати, коли він піде на підвищення.

Слуги, ви обіцяли людям зниження тарифів. То чому зараз підприємство, де Галущенко був віце-президентом, продає олігархам електроенергію удвічі дешевше ринкової ціни, а громадяни України мають платити набагато більше.

Ви не думаєте про Україну, вам не цікаво. Складається таке враження, що ви хочете тільки відмивати гроші. Але сьогодні Чистий четвер, можливо, варто позбутися назавжди московської агентури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Юлії Володимирівні Тимошенко, фракція «Батьківщина».

ТИМОШЕНКО Ю.В. Сьогодні, дійсно, Чистий четвер, я всіх вітаю. Думаю, певній фракції в Чистий четвер треба не говорити неправду, а починати

кожен виступ, наприклад, зі слів «Жму руку». «Обнимаю». Тоді все буде абсолютно нормально, і все стане на свої місця.

Знаєте, цинізм вже просто зашкалює. Хочу запитати: хто зруйнував енергоринок і газовий баланс в Україні?

Хочу нагадати, що з 2014 року повністю знищили енергоринок, який працював 17 років, давав людям за нормальну вартість електроенергію. Розвал почався тоді, коли тарифи на електроенергію для людей зросли у сім разів після так званої ринкової реформи на замовлення ззовні. Майте совість! Хочеться трохи іншими словами сказати, але не можу, виховання не дозволяє.

Хочу нагадати по газу. До 2014 року, 23 роки незалежності, український газ відпускався українцям за нормальною ціною з 30-відсотковою рентабельністю. З 2014 року «грохнули» це, забрали в повну корупцію все постачання газу, відмивали гроші мільярдами. Люди отримали в 11 разів вищі тарифи на газ, у 15 разів – на теплову енергію. Хто за це відповідає? Коли ви кажете про розвал енергетики, подивіться на себе в люстерко. Це перше.

Друге. Сьогодні (те, що я бачу) Українська держава не керує енергосектором через те, що така політика велася попередні п'ять років і зараз вона продовжується. Тому найперше на сьогодні завдання – повернути всі енергетичні системи під контроль держави. Сьогодні вони контролюються шахраями, де відмиваються мільярдні оборудки.

Сьогодні наша мета – закрити корупцію навколо НАЕК «Енергоатом», НАК «Нафтогаз України», де з'явилися посередники, які вже мільярди декларують. Уявіть, якісь компанії, у яких тільки «рога и копыта, стол и стул», декларують мільярди.

Учора ми зустрічалися з цим кандидатом на посаду міністра. На запитання, чи готовий він руйнувати зовнішнє управління в енергетиці, розганяти ту банду, яка з 2014 року там осіла, і наводити лад в енергетиці, він відповів, що така воля у нього є, і я рада, тому що інакше країна не виживе.

І тому, захищаючи національні інтереси країни, сподіваючись, що він щось зробить в цьому напрямі, що він не з тих, хто за гранти продає країну, ми будемо голосувати «за».

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мошенець.
Юрій Олександрович Камельчук.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Дорогі друзі! Учора в Україні настало велике свято: ми позбулися надзвичайно «ефективного» керівника НАК «Нафтогаз України», за що велика подяка Кабінету Міністрів.

Ці сім років «надзвичайної ефективності» у 2020 році призвели в дельту у 30 мільярдів гривень. При плані в 11,5 мільярда прибутку, НАК «Нафтогаз України» отримав 19 мільярдів збитку.

Сподіваюся, в українській енергетиці тенденція щодо зміни так званих ефективних кадрів продовжиться. Гадаю, кандидат, якого ми сьогодні бачимо в цьому залі, зможе виправити хаос в енергетиці, в якому ми живемо, мабуть, усі 30 років. З 2014 року стільки схем створено, що три попередники впоратися, на жаль, не змогли.

Думаю, Герману Валерійовичу можна дати кілька завдань, сподіваюся, у нас як у парламенту таке право є. По-перше, збалансувати енергетичну систему України, по-друге, привести в порядок державні енергогенеруючі компанії, по-третє, розробити нарешті стратегію розвитку енергетики до 2050 року. І ще кілька доручень, які, думаю, він і так знає, але ми все-таки нагадаємо і контролюватимемо цей процес: сприяти приєднанню української енергосистеми до європейської енергетичної системи; зберігати і збільшувати кількість робочих місць, наскільки це можливо в енергетичному секторі; і нарешті навести лад у вугільній галузі.

І останнє – це сподівання. Германе Валерійовичу, дуже сподіваюся, що вам вистачить духу, сили й терпіння виконати всі ці завдання. А парламент буде вас підсилювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

Анна Костянтинівна Скороход.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Нарешті за останні півтора року ми маємо змогу отримати міністра енергетики. Тому що останнім часом у нас були тільки тимчасово виконуючі обов'язки, для яких ми продовжували можливість бути тимчасово виконуючими обов'язки.

На сьогодні енергетична галузь перебуває в жахливій кризі. Ви знаєте, Германе Валерійовичу, у вас не проста задача – виправити цю ситуацію і зробити так, щоб ми, дійсно, були енергонезалежною державою, зробити так, щоб нам не доводилося купувати електроенергію в Росії та Білорусі, адже ми самі можемо забезпечити себе та експортувати власну електроенергію.

Ми знаємо, в якій жахливій ситуації усі державні енергетичні компанії. Сподіваємося, ви почнете не просто з якихось кадрових рішень, а з того, що проведете повний аудит НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго», усіх шахт, усіх державних енергетичних підприємств, насамперед НАК «Нафтогаз України», яка в Україні стала окремою державою в державі. Сподіваємося, нарешті розв'яжеться проблема шахтарів, адже кожен місяць або кожні три

місяці чути, як вони страйкують, бо не отримують заробітних плат. З цим треба якось вже закінчувати. Люди мають розуміти, за що вони ходять на роботу.

Дуже сподіваємося, що вам, дійсно, вдасться виконати обіцянки і знизити тарифи для населення на всі енергоносії, повернути перші пільгові 100 кіловат-годин. Адже, як ви казали з цієї трибуни, у нас тридцять відсотків населення споживає не більше 75 кіловат-годин на місяць.

Сподіваємося, ви й після обрання співпрацюватимете з парламентарями, а не забудете нас, як часто роблять міністри.

Наша депутатська група «Партія «За майбутнє», беззаперечно, підтримує вашу кандидатуру, бажає вам успіхів на цій посаді, наснаги і сили працювати на український народ, а не на олігархів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для обговорення і виступів вичерпаний. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, підготуйтеся до голосування. Переходимо до голосування за кандидата на посаду міністра.

Шановні колеги, відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставиться на голосування пропозиція про призначення Германа Валерійовича Галущенка міністром енергетики України. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Результат непоганий, я вас вітаю, пане міністре, і запрошуюю на трибуну.

Шановні колеги, прошу профільний комітет спільно з Апаратом оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр енергетики України Герман Валерійович Галущенко. Будь ласка.

ГАЛУЩЕНКО Г.В., *міністр енергетики України.* Дякую. Дуже дякую за підтримку, шановні народні депутати. Я завжди відкритий для вас з будь-яких питань у будь-який час. Присяга члена Кабінету Міністрів України.

«Я, Герман Валерійович Галущенко, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенність і незалежність України, обстоювати права

і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства» (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю! Будь ласка, займіть місце в ложі уряду.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного.

До вашого розгляду пропонується проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4690-8](#)).

Шановні колеги, є необхідність обговорювати? Немає, тому прошу зайняти свої робочі місця. Ставиться на голосування... Шановні колеги, прошу, займіть свої робочі місця, тому що нам потрібно проголосувати.

Ставиться на голосування проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4690-8](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про внесення зміни до календарного плану проведення п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 5426](#)). Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття законопроекту в цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права

громадян на доступ до державної реєстрації актів цивільного стану у зв'язку з укрупненням територіальних громад» ([№ 4382](#)). Обговорення необхідне?

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Сьогодні жителі сіл територіальних громадах, центрами яких є міста обласного значення, вимушені їхати до міського відділу ДРАЦС за базовими послугами: державна реєстрація народження, смерті та шлюбу. А це майже 1 мільйон жителів, які доєдналися до громад міст обласного значення – це майже половина жителів України.

Це зумовлено тим, що в законодавстві України закріплені різні обсяги послуг і повноважень у сфері державної реєстрації актів цивільного стану. Цей законопроект дасть можливість дати рівний доступ усім громадянам у громадах до таких адміністративних послуг, як державна реєстрація народження, шлюбу та смерті.

Треба зауважити, що держава вже запізнилася майже на два-три роки з прийняттям цього законопроекту, його потрібно негайно приймати. Якщо раніше пересічний житель села міг зробити лише два кроки до своєї сільської ради, щоб зареєструвати або смерть близької людини, або шлюб з коханою людиною, то зараз в умовах пандемії йому потрібно долати 30-40 кілометрів до адміністративного центру новоутвореної громади, щоб провести реєстрацію в підрозділах ЦНАП.

У разі наявності таких повноважень, якщо ми приймемо цей законопроект, для всіх ОМС це полегшить в старостинських округах інтеграцію послуг в ЦНАП, і послуги, які я зазначила, надаватимуться швидко та максимально близько для громадян. Асоціація органів місцевого самоврядування, так як і Асоціація міст України, як Асоціація ОТГ підтримують цей законопроект.

Оскільки цей законопроект дуже лаконічний і простий, у ньому прибирається одне слово...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики Ігор Павлович Фріс.

ФРИС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради Комітет з питань правової політики розглянув зазначений законопроект. Знаєте, у нас не було великого обговорення, тому що всі чудово розуміють, що децентралізація повинна бути не тільки в голові, вона повинна існувати на ділі й надати можливість нашим громадянам отримувати додаткові послуги з державної реєстрації, у яких вони сьогодні обмежені.

Враховуючи, що до великих міст обласного значення приєдналися новоутворені об'єднані територіальні громади, тим самим ми унеможливили продовжувати процедуру, щоб державна реєстрація смерті, народження відбувалася вдома, люди повинні їздити за 30-40 кілометрів і реєструвати вказані дії, отримуючи необхідні документи.

Зважаючи на це та отримавши позитивні висновки безліч наукових установ, Інституту законодавства Верховної Ради України, Міністерства фінансів України, бюджетного комітету, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики вирішив рекомендувати прийняти зазначений законопроект за основу. Він, дійсно, маленький, з тексту забирається буквально два слова. Тобто в містах обласного значення, до яких приєднуються об'єднані територіальні громади, ми хочемо надати можливість саме в цих громадах здійснювати державну реєстрацію. Якщо буде рішення Верховної Ради України, члени Комітету з питань правової політики просять шановних колег прийняти цей законопроект за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Жан Венсанович Беленюк.

БЕЛЕНЮК Ж.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Георгію Мазурашу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгій Георгійович Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Звісно, я підтримую цей законопроект, навіть здивувався, що не встиг бути серед підписантів, тому що це технічний законопроект.

У Чистий четвер я хотів би підтримати деяких попередніх промовців, які зверталися до минулої владної команди, хоч і не широко, але представленої у цьому сесійному залі, і з повагою до тих виборців, які їх обрали, буду коректним, але хочу нагадати, що за попередній період було зроблено досить багато негативного і шкідливого для нашої країни, зокрема для наших громадян. Вибачте, треба мати хоча б трохи совісті, та деяким представникам цієї політичної сили не виходить регулярно до трибуни і не вчити країну, як жити. Тому що той негатив, який ви зробили для держави, важко оцінити. Напевно, деякі з вас мали б бути не тут, а десь там, де ви натякали бути кандидату на посаду міністра. У Чистий четвер, можливо, деяким з вас треба вийти із сесійного залу, щоб очистити парламент, хоча б у цей день.

Ще хочу звернути увагу на технічну проблему. У мене особисто і у моїх колег система, через технічні нюанси, регулярно забирає, як я кажу «краде», голоси. Ми з колегами внесли відповідний законопроект, теж, як і цей, що внесла Лариса Білозір, технічного характеру, на який прошу якнайшвидше звернути увагу і прийняти його, адже це дасть змогу кожному народному депутату захистити свій голос у разі технічних проблем.

Зі святом! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги! Ще раз хочу зацентувати вашу увагу, що люди в новоутворених громадах з містами обласного значення, не можуть більше поруч з домівкою зареєструвати шлюб, смерть і народження. Потрібно взяти до уваги, що сфера ДРАЦС – це досить масові послуги. Народжуваність в Україні в рік складає десь біля 400 тисяч осіб. Кількість померлих у 2019 році склала понад 580 тисяч осіб, що відносить потребу в державній реєстрації таких фактів до числа найзатребуваніших.

Наголошую, проект дуже лаконічний, з мінімальними змінами. У ньому прибирається дискримінаційна умова для міст обласного значення, а тепер вже громад, які укрупнилися, до яких приєдналися села. Тому я ще раз хочу вас попросити прийняти цей законопроект за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні українці! Дуже довго всі чекали доступних і якісних послуг, нарешті цей законопроект в залі. Хочу нагадати, що таке гучне, досить добре відоме слово, як децентралізація – це не пустий пшик, і це не просто для піар-концепцій. Один з ключових стовпів децентралізації – це якісні послуги. Надзвичайно важливо, щоб люди забули, що таке сідати вранці в маршрутку чи автобус, їхати за довідкою, папірцем, і потім ввечері повертатися додому, витративши цілий день. Це має відійти в минуле, і всі українці мають забути цей дискомфорт і проблеми, пов'язані з великими бюрократичними процедурами. Такі послуги, як реєстрація шлюбу, смерті та народження – є одними з найпопулярніших і найзатребуваніших.

Хочу подякувати голові профільного підкомітету Ларисі Білозір і всім міжнародним партнерам, які працювали, зокрема, над цією ініціативою. На превеликий жаль, вона запізнилася, утворено нові громади, але люди досі стикаються з рядом проблем. На превеликий жаль, старостинські округи і посади старост, які покликані вирішувати щоденні питання людей, не виборні, вони не будуть обиратися цими людьми, а призначатимуться, і це великий удар у наданні, зокрема, адміністративних послуг.

Щоб уникнути цієї проблеми, унеможливити бюрократичні процедури щодо послуг, ми з колегами зареєстрували законопроект про виборність старост. Ми наполягаємо на тому, що треба повернути обрання старост, аби вони теж допомагали надавати послуги і наближувати їх до людей. Цей законопроект однозначно потрібно підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Насамперед, шановний пане Голово, дуже вас просив би від імені нашої фракції, щоб, у випадку, коли народний депутат виступає не по темі, ви робили зауваження не тільки представникам опозиції, а й представникам влади. Щойно ви чули абсолютно ганебний виступ колеги із фракції «Слуга народу», який образив половину залу.

А тепер – по суті законопроекту. Ми теж підтримуємо цей законопроект і не заперечуємо проти того, щоб голосувати його в цілому, тому що він, справді, нагальний. Так сталося, що міста обласного значення, чомусь, постійно випадають з «радарів», те що називається, і дискриміновані в законодавчому плані.

Пам'ятаєте проблему, яка виникла буквально два роки тому, коли, призначивши такий вид виборів, як додаткові вибори, забули про міста обласного значення, і потім окремим законом довелося відповідно врегульовувати саме це питання, абсолютно в спеціальний спосіб.

Цього разу так само. Тепер ті громади, які через додаткові вибори доєдналися до міст обласного значення, дискриміновані щодо можливості доступу до реєстраційних, відповідно, процедур, зокрема питань реєстрації народження, смерті тощо.

Зважаючи на ці обставини, ми будемо його підтримувати. Такі законопроекти треба приймати одразу в цілому, вони відкривають можливість нашим громадянам якомога швидше і оперативніше здійснювати свої права.

Ми – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Це якраз той законопроект, який сьогодні, сподіваюся, об'єднає весь зал.

Хочу ще раз підкреслити, що опозиція завжди приймає рішення, незалежно від того, хто є ініціатором, що служитимуть на користь нашим громадянам. Українцям такий закон потрібний, він, дійсно, спрощує їм життя.

Тому наша фракція буде його підтримувати. І ще раз хочу підкреслити: принцип відповідальності, незалежно від того чия це ініціатива, має домінувати в цьому залі.

Наша фракція голосує за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Сергій Миколайович Євтушок. Після цього...

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Автори законопроекту пропонують прийняти сьогодні рішення не тільки за основу, а й у цілому. В принципі, я з ними погоджуюся, і фракція «Батьківщина» буде підтримувати таку пропозицію. По-перше, ми маємо дати можливість проводити державну реєстрацію актів цивільного стану тим людям, які увійшли до складу об'єднаних територіальних громад з обласними центрами, у своїх селах. По-друге, в умовах децентралізації потрібно привернути зараз увагу не тільки до актів цивільного стану, а взагалі до всіх процесів, що відбуваються в країні. Тому що, якщо подивитися, як нараховується субвенція для освітян... Мені абсолютно незрозумілий механізм. Тому ми бачимо страйки освітян, особливо в тих районах, де переповнені класи, щодо освітньої субвенції. Ми негайно маємо виправити цю ганебну ситуацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Колеги, ви тільки вдумайтеся, скільки людей, якби ми не проголосували цей законопроект, страждали б від цього. Сьогодні 188 міст обласного значення не мають можливості зареєструвати свідоцтво про смерть, народження і шлюб. А з моменту кооптування до міських ще й сільських рад, що знаходяться поруч, – це мільйон українців.

Звичайно, наша депутатська група буде голосувати «за» в першому читанні, і я пропоную, дійсно, підтримати його в цілому. Це те, що робить життя простих людей кращим, шляхом прийняття простих, але дуже потрібних людям рішень. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до голосування.

Колеги, комітет ухвалив рішення прийняти цей законопроект за основу. Але під час виступу ви чули пропозицію представника комітету – за основу і в цілому. Наскільки я знаю, ніхто не заперечує. Добре.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права громадян на доступ до державної реєстрації актів цивільного стану у зв'язку з укрупненням територіальних громад» ([№ 4382](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 344.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права громадян на доступ до державної реєстрації актів цивільного стану у зв'язку з укрупненням територіальних громад» ([№ 4382](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 343.

Рішення прийнято.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 5377](#)). Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 5377](#)) в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб» ([№ 4555](#)) та проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного та соціального забезпечення окремих категорій осіб» ([№ 4555-1](#)).

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра соціальної політики України Віталій Володимирович Музиченко.

МУЗИЧЕНКО В.В., заступник міністра соціальної політики України.
Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Законопроект розроблено

Міністерством соціальної політики та ініційовано Кабінетом Міністрів України. У ньому передбачається врегулювати питання щодо умов виплати додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи з урахуванням рішення Конституційного Суду № 6 від 17 липня 2018 року.

Також передбачено унормувати питання обчислення заробітної плати з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, при призначенні пенсій для осіб із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Це пов'язано також із прийняттям рішення Конституційного Суду № 1-р (ІІ) 2019 від 25 квітня 2019 року.

З прийняттям цього законопроекту буде встановлено рівні умови обчислення заробітної плати для всіх учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою. Підкреслюю: як з числа військових, так і з числа цивільних громадян.

Таким чином з 1 січня 2022 року пенсія зросте майже у 40 тисяч пенсіонерів і становитиме в середньому: для осіб І групи інвалідності – понад 16 тисяч гривень, ІІ групи інвалідності – майже 13 тисяч гривень, і ІІІ групи інвалідності – майже 9 тисяч гривень.

Оскільки реалізація проекту передбачає додаткові видатки у 2022 році на суму 1,2 мільярда гривень, необхідно їх закласти в держбюджеті на 2022 рік.

З урахуванням вимог Бюджетного кодексу, набрання чинності цих змін передбачено з наступного бюджетного року. Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається автору альтернативного законопроекту народному депутату України Валерію Сергійовичу Гнатенку. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Я дуже уважно ознайомився з поданим законопроектом, який підготував уряд, та хочу в цілому підтримати його соціальну спрямованість і прагнення відновити соціальну справедливість щодо чорнобильців, яких, починаючи з 2014 року, абсолютно несправедливо та цинічно позбавили законних соціальних гарантій та пільг.

Для всіх нас є цілком очевидною необхідність виконання рішення Конституційного Суду, який ще у липні 2018 року в повному обсязі відновив соціальні гарантії та пільги, зокрема щодо пенсійного забезпечення, які були відібрані

в чорнобильців скандальним Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» № 76-VIII від 28 грудня 2014 року.

Однак, вважаю, абсолютно неприйнятним, що у своєму законопроекті Кабінет Міністрів чомусь застосовує вибіркового підхід до постраждалих чорнобильців і пропонує відновити їх соціальні права та пільги тільки частково. Це не тільки соціальний цинізм, але і юридичний нонсенс – спроба уряду тільки частково, тільки в окремих місцях почати виконувати зазначене рішення Конституційного Суду.

Хочу нагадати, що у квітні 2021 року, 4 дні тому, ми відзначили 35-ту річницю Чорнобильської катастрофи, але досі ця підтримка героїв-ліквідаторів залишилася лише на словах. На цих заходах, що відбулися нещодавно, ми всі клялися їх підтримати. А за останні сім років система соціального захисту чорнобильців взагалі доведена до критичної точки і, скажемо, стала ганебною. Чорнобильці своїм здоров'ям, тяжкою працею, надзвичайною відвагою і мужністю здобули право на належну соціальну підтримку та на гідні пенсії, а тому прямий обов'язок держави – забезпечити їх цим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для виступу надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галині Миколаївні Третьяковій.

Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! На засіданні комітету 26 квітня було розглянуто зазначений законопроект. Але хочу зазначити, що 7 квітня Конституційного Суду виніс рішення, яке має бути імplementовано в законодавство упродовж трьох місяців. Саме з метою імplementації рішення Конституційного Суду від 7 квітня 2021 року, Комітет соціальної політики та захисту прав ветеранів рекомендував Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб» (№ 4555), поданий Кабінетом Міністрів, прийняти за основу з дорученням комітету доопрацювати його та внести на розгляд Верховної Ради України у другому читанні з урахуванням абзацу першого частини першої статті 116 Регламенту, зокрема із внесенням змін до статті 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» відповідно до рішення Конституційного Суду від 7 квітня 2021 року, зокрема, в «Прикінцеві положення». Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект? Є. Давайте запишемося, волевиявимо свою необхідність обговорити цей важливий законопроект. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Сергію Анатолійовичу Вельможному, депутатська група «Довіра».

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ларисо Миколаївно Білозір, будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Шановний головуючий! Шановні колеги! Шановні українці! На жаль, з 1 січня 2015 року було скасовано пільги, гарантії та компенсації для людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Водночас ми вже чули, що Конституційний Суд України своїм рішенням у 2018 році відновив ці гарантії, проте протягом майже трьох років ці рішення, чомусь, не виконуються. Не реалізовується рішення в частині фінансування програм на соціальний захист чорнобильців, які з року в рік залишаються незмінними. Також держава мала б гарантувати безкоштовне медичне обслуговування ліквідаторів і не допустити закриття медичних закладів, які сьогодні під загрозою закриття і обслуговують саме чорнобильців.

Ми мали досить непоганий Закон України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», але, уявіть, за всі роки він 57 разів зазнавав значних змін і виключно в бік скорочення пільг. Я, як, мабуть, і більшість мажоритарників, зустрічалася під час відзначення роковини 26 квітня в себе на окрузі з людьми. Хочу сказати, що проблеми скрізь однакові – що на Вінниччині, що на Волині, що на Закарпатті: чорнобильці хочуть справедливого ставлення держави та відновлення принципу соціальної справедливості.

Внесений на розгляд до сесійного залу законопроект – один з кроків для відновлення цієї соціальної справедливості. І цей крок депутатська група «Довіра» підтримуватиме. Люди, які рятували життя і здоров'я людей в Україні, у всьому світі повинні мати гідні соціальні виплати.

Депутатська група «Довіра» підтримує цей законопроект і закликає до цього колег.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Слово надається народному депутату Володимирі Михайловичу В'ятровичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, у такий тиждень і в такий день, як Чистий четвер, ми маємо зробити щось добре. І ось прийняття цього законопроекту – це реально добра справа і правильна річ.

Сьогодні це не просто данина пам'яті, а допомога тим, хто 35 років тому рятував людство (не тільки Україну, а й усе людство) від наслідків Чорнобильської катастрофи. Це справжні герої. Нарешті ми можемо прийняти рішення, що допоможуть цим родинам, сім'ям, і визначити конкретні речі: що додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям, які втратили годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, виплачується повністю, незалежно від заробітної плати, пенсії чи іншого доходу, бо раніше вираховували, щось забирали, і це, звичайно, абсолютно неправильно; що все це обраховується з урахуванням п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, яка встановлена в державі. І це теж, звичайно, правильно.

Це тільки мала децима того, що ми маємо зробити для людей, які тоді, багато років тому, дійсно, рятували людство. Фракція «Європейська солідарність», безумовно, підтримує цей законопроект. Тож давайте разом проголосуємо і засвідчимо, що ми розуміємо, що чорнобильці потребують допомоги, яку вони, дійсно, заробили. Давайте нагадувати всьому світу, що тоді, 35 років тому, саме українці підняли і захистили світ від жахливої біди. Сьогодні наше завдання – захистити їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Нестору Івановичу Шуфричу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане головуєчий. Шановні колеги! Наша фракція має альтернативний законопроект щодо питання підтримки чорнобильців, але ми голосуватимемо обидва. У даному разі не головне, хто автор, а головне, щоб питання було вирішено.

Але давайте будемо відверті. У 2013 році Фонд для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення становив 2 мільярди 620 мільйонів гривень. І (увага!) це було за курсу долара – 8 гривень. Сьогодні – 2 мільярди 570 мільйонів гривень за курсу, на жаль, 28 гривень, і це жорстка правда. Тобто реально сім років людям не підвищували того, що зобов'язана держава. Було рішення Конституційного Суду.

Частково таким законом це рішення буде врегульовано – піднімаються виплати чорнобильцям.

Але я вважаю, що в державі є можливість зараз підвищити їх до рівня 2013 року. Чому ми чекаємо бюджет 2022 року? Невже чорнобильці не заслуговують, щоб це зробити вже у 2021 році? Сьогодні голосуватиметься ряд законопроектів щодо змін до бюджету. Позавчора голосували зміни до бюджету. Чому ми не можемо ще раз проголосувати в цьому році зміни до бюджету і виправити страшну несправедливість? Ми сьогодні дякуємо чорнобильцям, вшановуємо їхню пам'ять. Давайте дамо їм гроші, які вони заслужили, віддаючи своє здоров'я і життя заради того, щоб ми сиділи в цьому залі.

Підтримуючи цей законопроект, наша фракція наполягає переглянути бюджет не наступного, а цього року і дати гроші чорнобильцям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Тарасу Івановичу Батенку. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово Ірині Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І я попрошу... Потім ще три виступи буде з мотивів, і переходимо до голосування.

Будь ласка, Ірино Мирославівно.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець).* Шановні колеги! Хочу сказати, що депутатська група «Партія «За майбутнє», звичайно, буде підтримувати цей важливий соціальний законопроект, тому що ми, представники мажоритарних округів, знаємо реальні проблеми пенсіонерів-чорнобильців. Ми бачимо, як упродовж багатьох років, а конкретно з 2015 року чиниться соціальна несправедливість щодо усіх чорнобильців. Тоді урядом Яценюка усіх чорнобильців перетворили з героїв на маргіналів. Вони рятували тоді Україну і світ, а їх перетворили, вкотре наголошую, на соціальних маргіналів. Були гроші для всіх: на підвищення пенсій, заробітних плат, їх не було лише для чорнобильців. Чорнобильців позбавили пенсій, медичного забезпечення, реабілітації та іншого.

Тому я дякую уряду і комітету за те, що нарешті починається відновлення соціальної справедливості. Таке підвищення має відбутися. Я вважаю, що було б правильним, з огляду на часовий ресурс, це збільшення зробити у 2021 році.

Я, як і вся наша група мажоритарників, які представляють Волинь, Київську, Хмельницьку області, що найбільш уражені радіоактивним забрудненням, просила б уряд відновлювати послідовно й інші гарантії, пільги та компенсації.

Я прошу переглянути законодавство щодо харчування дітей-чорнобильців, дороговартісного медичного забезпечення, переглянути усі рішення судів і віддати те, що заслуговують наші герої. Вони є героями, а не маргіналами.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Дякую. Шановний головуючий! Шановна президіє! Шановні колеги! Шановні представники чорнобильської спільноти! Влада, на жаль, дуже мало чи майже нічого не зробила до 35-х роковин. Законопроект № 4555 – це єдина спроба хоча б якимось чином вшанувати, підкреслюю, окрему категорію чорнобильців.

У комітеті лежать законопроекти, ініціативи команди Тимошенко, де ми пропонуємо відновити пільгове харчування, про яке вже сьогодні казали, пільгове лікування, зокрема за кордоном, якщо вітчизняна медицина не може надати кваліфікованої допомоги. Сподіваємося, що в найближчому майбутньому ми їх розглянемо.

Щодо законопроекту № 4555. Шановні колеги, це тільки уряд зробив спробу виконати одне рішення Конституційного Суду. На черзі виконання рішення від 17 червня 2018 року, і ми вимагаємо від уряду негайно виконати і це рішення. Отже, законопроект № 4555, підкреслюю, – це перша спроба. Ми голосуватимемо «за», але попереду багато нових законопроектів щодо чорнобильської спільноти. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Олексійович Арсенюк, після цього ще Цабаль, і переходимо до голосування.

АРСЕНЮК О.О., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (одномандатний виборчий округ № 195, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»)*. Дякую, пане головуючий. Законопроект № 4555 дасть можливість підвищити розміри пенсійного забезпечення десяткам тисяч пенсіонерів з числа ліквідаторів аварії Чорнобильської катастрофи, незалежно від того чи військовослужбовцем він був, чи цивільним громадянином.

Як голова відповідного підкомітету, я наголошував і під час слухань і в коментарях журналістам, що соціальний захист та підтримка чорнобильців не повинна і не залежить лише від пам'ятних дат, це щоденна, кропітка робота.

Хочу подякувати всім учасникам робочих груп, які брали участь у розробці цього законопроекту, який буде доопрацьований між першим та другим читанням.

Також хочу подякувати всім учасникам ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович Цабаль.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Цей законопроект, який підвищує соціальну підтримку і пенсійне забезпечення ліквідаторам Чорнобильської АЕС потрібно підтримати.

Але, користуючись нагодою, хотів би звернути увагу на іншу проблему. Якщо потрібно підвищувати, це означає, що до цього чорнобильці та багато інших категорій громадян недоотримували відповідного забезпечення, на яке вони заслужили. Чому так сталося, і як це можна виправити? Сьогодні за останні 30 років дуже багато громадян отримали спеціальні статуси (я кажу не про чорнобильців, а в загальному) не тому, що вони, дійсно, їх потребують, а тому, що їм так вдалося. Цю проблему треба розв'язувати, бо реальні чорнобильці повинні ділити це забезпечення з іншими людьми, які фактично ніякого відношення до цього не мають, інакше вони отримували б удвічі більше. Тому Міністерству соціальної політики треба цим питанням займатися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб» (№ 4555) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки його до другого читання, згідно з першою частиною статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 340.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подачі поправок та пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту

[№ 4555](#). Комітет звертається з такою пропозицією. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 341.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – законопроекти [№ 2683](#), [№ 2683-1](#). Комітет пропонує направити на повторне перше читання. Можемо без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про загальнообов'язкове накопичувальне пенсійне забезпечення» (№ 2683).

Прошу підтримати... (*Шум у залі*). Тому що щойно всі сказали, що без обговорення. Я вже поставив на голосування, прошу підтримати та проголосувати. Усі колеги сказали, що готові.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

З мотивів? Не з мотивів, зараз може бути лише з процедури. З процедури, добре.

Южаніна, Тимошенко. Добре.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Незважаючи на те, що цей законопроект було дуже швидко, без обговорення поставлено на голосування, хочу наголосити, що ми для того відправляємо на повторне перше читання, щоб готували іншу концепцію. Для цього треба розуміти і обговорити з депутатами, що ми пропонуємо для повторного першого читання, а ви відправили без обговорення.

До речі, пане Разумков, ви сказали, що вже поставили на голосування, а ви ще не поставили, а тільки оголосили, тому ми мали право обговорити, з якою концепцією відправляємо на повторне перше читання даний законопроект. Цього не зробили вчоргове.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, такого не робиться ані вчоргове, ані вперше. Ваші колеги погодилися з цим, розберіться, будь ласка. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, чесно кажучи, таке грубе порушення Регламенту не у ваших правилах. Навіщо ви це робите? Щойно без обговорення ви відправили на повторне перше читання законопроект щодо введення додаткових трьох відсотків податку на заробітну плату людей, щоб потім направити цей податок практично шахрям у приватних пенсійних фондах. Цей законопроект не передбачає ніяких гарантій збереження цих грошей для людей, коли

вони вийдуть на пенсію. Що ви робите? Ви перетворили парламент на «кнопкодавів», ви проводите абсолютно лобістські, корумповані рішення, ще й без обговорення. Яке ви маєте на це право? Люди мусять хоча б знати, що їм вводять додаткових три відсотки податку на заробітну плату, а потім ці гроші будуть вкрадені лобістами, які вже друге скликання просувають цей законопроект. Не робіть більше так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви знаєте, що я не порушую Регламенту. Це перше.

Друге. Я завжди звертаюся до народних депутатів з пропозицією, а ви реагуєте на неї. Коли народні депутати чутимуть, а не займатимуться в залі своїми справами, ми будемо нормально голосувати. Ні – буде обговорення, якщо ніхто не заперечує або заперечує. Жодного разу такого не було, з цим не до мене. Дякую.

З процедури – Антон Володимирович Яценко.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, я не можу погодитися з тим, що не в тенденції Верховної Ради порушувати Регламент. На жаль, те, що ми зараз побачили, – лише квіточки. Наприклад, декілька місяців тому, коли голосувався законопроект (ви всі бачили акцію «SaveФОП», коли люди стоять досі), в абсолютно фальшивий спосіб було просунуто норму, яка була провалена Верховною Радою, в інтересах компанії «Сатурн», після проваленого голосування її було включено і направлено на підпис.

Тому це нормальна практика, і я впевнений, що після свят ми оцінимо це. А зараз, дійсно, відбувається порушення Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж непогано знаю Регламент. Тому наступного разу... Тут немає виступу з процедури, це ваш політичний виступ. Я наступного разу вимкну мікрофон. Домовилися? За Регламентом. Добре, дякую.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про державну реєстрацію геномної інформації людини» ([№ 4265](#)).

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Олександр Сергійович Бакумов.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуючий! Добрий день, шановні народні депутати України! Зазначений законопроект спрямований на підвищення ефективності боротьби із злочинністю. Одним із ефективних засобів під час доказування причетності підозрюваного до вчинення злочину є метод генотипоскопії у біологічній експертизі, або ДНК-аналіз.

Хочу звернути вашу увагу на те, що база даних ДНК функціонує вже з 2009 року на підставі наказу Міністерства внутрішніх справ України № 390, зареєстрованого в Міністерстві юстиції. База вже містить 34 тисячі ДНК-профілів, отриманих в результаті проведення судових експертиз. У 2020 році встановлено понад 300 осіб, причетних до злочинів. Україна на сьогодні чи не єдина країна розвиваючої демократії, що не має профільного закону, який регулював би це питання.

У проекті передбачається, що обов'язковій реєстрації підлягають наступні категорії осіб: особи, притягнені до кримінальної відповідальності за вчинення умисних злочинів проти життя, здоров'я, статевої свободи, статевої недоторканості осіб, щодо яких обрано запобіжний захід; вказана категорія осіб, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру; особи, засуджені за вчинення умисних злочинів проти життя, здоров'я, статевої свободи, статевої недоторканості особи; невпізнані трупи; особи, зниклі безвісти; близькі родичі осіб, зниклих безвісти.

З урахуванням досвіду ідентифікації загиблих в АТО пропонується встановити механізм відбору біологічних зразків осіб, які добровільно вступають або призиваються на військову службу, і військовослужбовців та за потреби забезпечити подальшу їх ідентифікацію.

Мета законопроекту – встановлення осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, розшук осіб, зниклих безвісти, ідентифікація невпізнаних тіл.

Шановні колеги, прошу вас підтримати цей законопроект за основу в першому читанні, і до другого читання спільно доопрацювати моменти, що викликають дискусію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Денис Анатолійович Монастирський.

Галина Олегівна Михайлюк.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Щороку все більше й більше країн починають активно створювати бази ДНК своїх громадян та накопичувати генетичні дані в цілях безпеки.

Зокрема, США, Велика Британія, Японія, Канада та ряд інших країн вже використовують такі бази даних під час проведення розслідувань у кримінальних провадженнях. До того ж, накопичування та зберігання такої інформації засуджених за скоєння конкретних правопорушень проти дітей передбачено Конвенцією Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, ратифікованої Верховною Радою України ще у 2012 році.

Метою прийняття цього законопроекту є законодавче врегулювання функціонування обліку генетичних ознак людини.

Варто наголосити, що обов'язкове внесення до бази даних ДНК стосуватиметься в основному злочинців, притягнутих до кримінальної відповідальності за скоєння умисних злочинів проти життя та здоров'я, тяжких або особливо тяжких злочинів. Тобто тих осіб, які можуть не раз завдавати шкоду суспільству.

Уповноважена Верховної Ради України з прав людини, Служба безпеки України, Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України підтримують запропоновані норми. Народні депутати України, члени комітету підтримали концепцію в запропонованому законопроекті та вважають, що реалізація норм законопроекту дасть змогу забезпечити координацію та спрямувати зусилля правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю, зокрема, на виконання ними соціальних функцій – це розшук безвісти зниклих осіб, встановлення невідомих тіл людей та їх останків.

Саме тому Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні законопроект № 4265 прийняти за основу. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Антон Іванович Кіссе.

КІССЕ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 142, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово Лубінцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Валерійович Лубінець.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Члени депутатської групи «Партія «За майбутнє» голосуватимуть за даний законопроект.

Ми як мажоритарники, спілкуючись з людьми, не раз отримували звернення щодо додаткового захисту їхніх прав. Буває так, що злочинці живуть і працюють поруч, люди про це знають, але правоохоронці часто не можуть встановити, ця людина вчинила злочин чи ні. Злочинці, які скоїли насамперед небезпечні, пов'язані із загрозою життю кримінальні правопорушення, статеві кримінальні правопорушення, пов'язані з дітьми, знаючи, що їхній геном вже знаходиться в базі, що, навіть, волосся, залишене на місці скоєння злочину, приведе до того, що їх дуже швидко знайдуть, декілька разів подумують, можливо, перестануть це робити. Це такий додатковий превентивний спосіб, щоб злочинці не скоювали правопорушень.

Тож це абсолютно логічний, правильний законопроект. Знаєте, я дуже часто, виступаючи з цієї трибуни, звертаю увагу народних депутатів на висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Я подивися, дійсно, у висновку зазначено, що законопроект потребує доопрацювання, але все, на що звертає увагу ГНЕУ, можна доопрацювати між першим і другим читаннями.

Тому, шановні народні депутати, закликаю всіх підтримати даний законопроект. Ми вважаємо його абсолютно правильним, логічним та направленим на боротьбу зі злочинцями в майбутньому. Усі голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Анатолійович Монастирський.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хочу закцентувати вашу увагу на кількох аспектах цього законопроекту.

Перше. Ми домовилися на засіданні комітету, що будемо доопрацьовувати до другого читання питання включення до реєстру ДНК осіб, щодо яких обрано запобіжний захід і пред'явлена підозра. Це підлягає перегляду до другого читання.

Друге. Щодо ідентифікації особи і захисту персональних даних. Хочу зазначити, що в реєстрі ДНК всі дані є знеособленими, дійсно, ми це розбирали з медиками, з експертами ДНК. За тією інформацією, що зберігається в реєстрі, неможливо встановити стан здоров'я людини, якими хворобами вона хворіє, вік і таке інше, можливо встановити лише подібність до ДНК, яка знайдена на місці

злочину, крапка. Це може підтвердити будь-який генетик, який працює в цій сфері.

Третє. Стосовно військовослужбовців. Картка військовослужбовця, який знаходиться чи збирається в зону АТО, буде зберігатися окремо. Ось карта ДНК, я її демонструю, вона знаходиться в особовій справі військовослужбовця. І лише якщо особа зникає безвісти, стається трагедія чи знайдено непізнаний труп, тоді за запитом слідчого судді ця картка піднімається, ідентифікується, щоб порівняти ці речі. Будь-які інші маніпуляції в даному разі неможливі. Ми це однозначно комітетом стверджуємо і підтверджуємо.

Прошу підтримати даний законопроект. До другого читання ми зможемо доопрацювати будь-які ризики, які будуть висловлені під час підтримки його в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Руцишин.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Олександрі Устіновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Юріївна Устінова.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги! Зараз нам пропонується проголосувати законопроект, який дозволить збирати всю геномну інформацію, тобто всю інформацію про ДНК, під Міністерство внутрішніх справ. Зараз нам розказують, що це буде виключно для злочинців і для військовослужбовців Національної гвардії. Але ніхто не каже, що в законопроекті вписано, що не про засуджених людей збиратиметься інформація, а про тих, до яких буде застосовуватися запобіжний захід. Тобто, ви можете бути незасудженими, вам може бути лише пред'явлена підозра, ви можете бути виправданими в суді, але інформація про вас вже буде знаходитися в реєстрі Міністерства внутрішніх справ. Це зараз одна з найбільших проблем. Це перше.

Друге. У всьому світі такі реєстри перебувають не під Міністерством внутрішніх справ, а хоча б під Міністерством юстиції. Те, що ми зараз бачимо, – це чергова можливість розширення повноважень, які не мають бути в Міністерства внутрішніх справ.

Також нам казали про те, що це буде знеособлена інформація, і ми не зможемо дізнатися, хто є ця особа. Ви знаєте, і я знаю, що ми не зможемо дізнатися лише про одних людей – це про наших поліцейських, які б'ють людей на вулицях. Коли ви бачите, що б'ють людину, а б'ють і наших народних депутатів, і громадських активістів, і захочете дізнатися, хто конкретно з Національної гвардії чи з поліції бив ту чи іншу людину, ви не дізнаєтеся. Тому що, наприклад, Національна гвардія не має індивідуальних номерів, за якими ви

зможете ідентифікувати особу. Повірте, якщо треба буде ідентифікувати за допомогою ДНК, знайдуть спосіб, як розкрити вашу інформацію, і за вашим ДНК надати її тим, кому вона буде потрібна.

Тому цей законопроект, дійсно, не можна голосувати, його треба доопрацювати, оскільки ті зміни, які зараз нам пропонуються, – це чергове розширення повноважень поліції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, пропонується або зараз проголосувати, або після перерви. Наполягаєте на виступі? У нас просто залишилася хвилина. Шановні, якщо можна, давайте проголосуємо. Немає заперечень? (*Шум у залі*).

Після перерви? Добре. Фракція наполягає на виступі. Він записаний. Там продовжу, я не братиму зараз 15 хвилин.

Шановні колеги, гаразд, тоді після перерви.

О 13 годині розпочнеться засідання. Будь ласка, не запізнуйтеся. У нас буде три виступи, і переходимо до голосування.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Хто виступатиме з мотивів? Цимбалюк, Шуфрич, бачу.

Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ідентифікація зниклих безвісти в умовах триваючої російсько-української війни, дійсно, є справою честі для держави. Але це питання врегульовано у відповідному Законі України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти», який просто не виконується чинною владою, тому що другий уряд Зеленського не може запустити міжвідомчу групу про пошук та ідентифікацію зниклих безвісти.

Якщо говорити про інші моменти цього законопроекту, то тут виникає надзвичайно багато питань. Хто сьогодні заважає правоохоронним органам, які мільярдно фінансуються з бюджету України, мають набагато краще фінансування, аніж Збройні Сили України, розшукувати злочинців?

Якщо йдеться про зняття геномів зі злочинців, засуджених за сексуальні злочини, це одна справа. Але в цьому законопроекті порушується принцип презумпції невинуватості, який виписаний у Конституції України. В умовах, коли збір даних (уся інформація) знаходитиметься в Міністерстві внутрішніх справ, а в законі взагалі не зафіксовано, як вона буде охоронятися, зберігатися, а не гуляти на ринку, ми просто ставимо під великий удар мільйони українців, які

можуть опинитися в такій ситуації. Якщо казати про збір геном-інформації військових, то в нинішніх умовах це взагалі може стати катастрофою.

Нагадаю справу «вагнерівців», яка була «злита» з найвищих кабінетів країни. Уявіть, щоб зараз була повна ідентифікаційна інформація про наших розвідників, які були причетні до цієї унікальної операції. Уся інформація вже була б у росіян, і життя, і здоров'я цих розвідників, цих спецслужбовців були б реально під загрозою.

Тому наша фракція утримується, і закликаємо це зробити всі фракції, залишивши в цьому законопроекті тільки одну норму, що відповідні геноми можуть збиратися вже щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний головуючий! Шановні колеги! Насправді, правове врегулювання баз даних ДНК однозначно потрібне, бо вже декілька років на базі ДНЕКЦ МВС України діють відповідні лабораторії. Але законопроект, як на мене, є суперечливим. Насамперед, стосовно осіб, які відбували покарання – це однозначно. Я погоджуюся з колегами щодо баз даних військових, хоча, пам'ятаємо, як після подій під Іловайськом, місяцями встановлювали загиблих осіб.

Виникає питання позиції Міністерства юстиції. Там конкретні зауваження, і посилаються на рішення Європейського суду з прав людини. Інша річ, чи держава, по-перше, встановлює законодавчу відповідальність за розголошення цих даних, і по-друге, хто буде зберігати. Поки законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, після виступу голосуватимемо.

Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Пане головуючий! Шановні колеги! Наша фракція не голосуватиме за цей законопроект. Ми вважаємо, що він суперечить конституційним правам на захист персональних даних. Скажу відверто: українці не вівці, щоб їх зараз у цьому залі позначати. Це можливо виключно стосовно злочинців, а така практика сьогодні є. Якщо на місці злочину знайдено ДНК, то ухвалою суду можна примусити підозрюваного здати ДНК для того, щоб провести звірку.

Тому сьогодні ми маємо виходити з конституційних прав наших громадян, з того, що їхні персональні дані є персональною таємницею і виключно принципом добровільності. Це можливо тільки для працюючих – військових, поліцейських, коли це необхідно в разі, якщо, не дай Боже, треба встановлювати, хто загинув. За іншими ознаками цей законопроект є неконституційним, і ми його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про державну реєстрацію геномної інформації людини» (№ 4265) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення законопроекту [№ 4265](#) до комітету для підготовки на повторне перше читання. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг» ([№ 4318](#)) (друге читання).

Хтось наполягатиме на поправках? Можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг» (№ 4318) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо виключення можливості здійснення закупівель без використання електронної системи закупівель» ([№ 3715](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою... Можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про повернення законопроекту № 3715 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо впровадження фінансово-кредитних механізмів забезпечення громадян України житлом» ([№ 5308](#)).

Хтось наполягатиме на поправках?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо впровадження фінансово-кредитного механізму забезпечення громадян України житлом» ([№ 5308](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо продажу земельних ділянок державної та комунальної власності або прав на них (оренди, суперфіцію, емфітевзису) через електронні аукціони» ([№ 2195](#)).

Хтось наполягатиме на поправках? Бачу, тут питань немає. Будь ласка.

Поправка 6. Власенко. Не наполягає.

Поправка 8. Кабаченко. Не наполягає.

Поправка 13. Крулько. Не наполягає. Наполягає? Не бачу (*Шум у залі*). Ні, колеги, вибачайте. Кабаченко було сказано...

Крулько, будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Ми згадуємо, як учора фактично протягнули закон, який остаточно лишить всіх українців без землі. Єдина в цьому сесійному залі фракція «Батьківщина» не підтримала той законопроект і дала нуль голосів. Ми вважаємо, що парламент, на жаль, перетворюється на структуру для обслуговування чийось інтересів.

Це другий законопроект з цього самого пакету, який має позбавити українців власної землі. У поправці 13, яку я прошу підтримати, пропонується встановити запобіжники щодо масової купівлі української землі сільськогосподарського призначення іноземцями через зареєстрованих юридичних осіб, власниками яких є іноземні громадяни і компанії. Ось шлях, яким ви хочете продавати землю іноземцям – через юридичні особи, засновниками яких є іноземні компанії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 13. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 21. Кабаченко. Не наполягає. Наполягаєте? Добре.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). У законопроекті йдеться про продаж земель на електронних аукціонах. Але з іншого боку, відповідно до щорічного дослідження, проведеного Інтернет Асоціацією України у серпні-вересні 2019 року, регулярними інтернет-користувачами по всій території України було всього 21 відсоток сільськогосподарських працівників і лише 3 відсотки фермерів. Як ми можемо сьогодні дозволити продавати землю, право оренди на електронних аукціонах, якщо в суб'єктів, які мають це робити, відсутня технічна можливість, у них відсутній Інтернет?

Тому давайте все-таки повернемося до нашої першої пропозиції – дочекатися результатів референдуму, і лише після цього перейдемо до розгляду цього законопроекту.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 21 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 22. Кабаченко. Не наполягаєте?

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую. У продовження теми щодо відсутності технічної змоги проводити електронні аукціони, хочу зазначити, що на сьогодні в Україні відсоток проникнення Інтернету в розрізі типів населених пунктів, для сільських населених пунктів, становить лише 58 відсотків. Ми зараз говоримо про те, що на електронних аукціонах підлягатимуть продажу виключно землі сільськогосподарського призначення. Якщо Інтернет проникає до сіл в розмірі 58 відсотків, то, хто забезпечить останніх 42 відсотки для технічної можливості продажу земель через електронні аукціони? Я зараз із цим запитанням звертаюся не до голови аграрного комітету, це просто інформація на роздуми для абсолютно всіх народних депутатів України. Ми просто технічно не можемо, і ви не зможете втілити цю ідею.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 22 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 26. Юлія Володимирівна Тимошенко (*Шум у залі*).

Поправка 25. Я перепрошую. Шахова я не побачив, але є Вельможний. Будь ласка, хто доповідатиме? Шахов. У вас вісім поправок. Давайте 3 хвилини, і ви знімаєте свої поправки.

Сергій Володимирович Шахов. Будь ласка (*Шум у залі*).

Почекайте, я кажу про поправки пана Шахова. У нього вісім поправок, він просить 3 хвилини. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги! Сьогодні ми говорили багато, зокрема, призначили міністра. Говорили на різні теми, про різні схеми тощо.

Скажіть, будь ласка, до яких пір страждатимуть господарники, які не отримують компенсації за землю, де проліг «Європейський вал» – від Чернігова до Зміїного острова? Народні депутати Лубінець, Рудик, Сюмар, Шахов і народні депутати минулого скликання проїхали тим шляхом. До яких пір люди страждатимуть і голодуватимуть від того, що не можуть отримати за паї своїх грошей? Це перше.

Друге. Сьогодні ми розглядали питання призначення міністра енергетики України, говоримо про продаж землі, а не нагодували зі своєї землі шахтарів, які не отримують заробітної плати. Вони не отримали заробітної плати ані на День шахтаря, ані на Новий рік, ані на Великдень. Через два дні Великдень, сьогодні Чистий четвер, може, треба очиститися від цієї зарази, яка сьогодні не виплачує заробітної плати шахтарям? Скажіть, будь ласка, хто за це відповідатиме? Сьогодні наша колега Верещук казала про відповідальність, і кандидат на посаду міністра підтвердив, що у разі його призначення, він відповідатиме. Найперше – сьогодні голодує 70 тисяч сімей від Волині до Луганщини, від Луганщини до Донеччини.

Сьогодні в Міловському, Троїцькому, Білокуракинському, Сватівському аграрних районах фермери страждають від того, що ковбані, як могили – проїхали неможливо. За сім років не проклали залізничної гілки. Про який продаж землі ми можемо сьогодні говорити, якщо фермери не можуть перевезти своє борошно і везуть через всю країну, вбиваючи ці дороги, по 60 тонн? За радянських часів такого вантажу дорогами не перевозили, а везли все залізничними коліями.

Сім років йде війна. Коли врешті-решт Луганщина з'єднається з мирною Україною? Коли вже люди відчують нормальне ставлення влади?

І третє, найголовніше. Сьогодні українська земля у власності латифундистів і так далі. Скажіть, хто відповідатиме за те, що сьогодні Луганщина страждає від цього «Гайдую», який досі керує і краде цю землю?

Сорок відсотків лісу спалили, вивозять «зеленку», хто відповідатиме за 22 мільярди гривень нанесених збитків Луганській області? Нуль відповідальності, рік практично закінчується, йдемо у свята, не хочеться сваритися, сьогодні Чистий четвер. Очистіть, будь ласка, владу на місцях, всі люди вже молять від того негідника, який грабує область на мільярди гривень.

Скажіть, будь ласка, хто відповідатиме за вбивства людей у Луганській області? Нуль відповідальності!

Повірте, на наступних виборах ви все-таки відповісте.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 26. Тимошенко.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Цимбалюк!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановне товариство, цей законопроект з числа тих, що розпочнуть літній розпродаж української землі сільськогосподарського призначення під час війни, під час пандемії, дай Боже, щоб вона до того часу завершилася.

Але є питання продовольчої безпеки нашої держави. Коли ми кажемо про підтримку владою фермерів, то за останніми статистичними даними, їх залишилося вже понад 16 тисяч, а ще 10 років тому було майже 40.

Тобто, відповідно до цього законопроекту ті фермери, які залишилися, ніколи не стануть учасниками електронних торгів. Більшість з них дізнаються про те, що відбулися торги, і про реального власника землі із засобів масової інформації.

У цій поправці йдеться про те, що до проведення всеукраїнського референдуму не може проводитися будь-який аукціон з продажу землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 26 народного депутата Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 30. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я наполягаю на своїй поправці, оскільки в ній передбачається вилучення у відповідному підпункті слова і поняття емфітевзису.

Хочу пояснити шановним громадянам України, чому ми наполягаємо, щоб у вас ті, які зараз користуються державними чи комунальними землями, у подальшому не забирали цих земель. Тому що жоден із вас, як і жоден із нас у парламенті, так і не побачили мапи українських земель сільськогосподарського призначення. Вдумайтеся, учора «Батьківщина» протестувала проти того, щоб голосували за розпродаж земель. Тому що головна причина, що від нас приховують, скільки реально земель знаходиться в користуванні, скільки земель сільськогосподарського призначення.

Щоб зняти це питання, є єдиний вихід, на якому наполягає «Батьківщина»: всеукраїнський референдум. Ви, народ України, маєте вирішити, як і що буде з рідною землею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 30. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 36. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Ми не раз чули і з цієї трибуни, і в засобах масової інформації про те, що іноземці жодним чином не матимуть можливості купувати українську землю. Бо, власне, увесь цей задум, під назвою земельна реформа, спрямований на єдине: дати можливість іноземцям скупити українську землю, бо українці є абсолютно неконкурентними, українців лишити безземельними.

Якщо правда, що іноземці не зможуть купувати українську землю, підтримайте поправки «Батьківщини» і мої поправки, якими встановлюються чіткі запобіжники в цьому законопроекті, щоб ані іноземні юридичні особи, ані юридичні особи, засновниками яких є іноземці, не мали можливості претендувати на те, щоб скуповувати українську землю. Власне, підтримка цих поправок і буде маркером, чи дійсно планується це, чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 36 Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 37. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Ось ми дуже чітко й побачили по голосуванню, що обіцянки про підтримку українських фермерів і розмови про те, що не дадуть іноземцям скупити українську землю – це все немає ніякого відношення до реальності. Насправді, йдеться про те, що якраз іноземці скуповуватимуть українську землю в повному обсязі. Власне це і є приклад того цинізму, який сьогодні відбувається щодо української землі, і злочину проти українського народу.

У поправці 37 пропоную утворити спеціальний орган, уповноважений від імені держави, який розпоряджатиметься земельними ділянками сільськогосподарського призначення – сто відсотків державна організація, яка забезпечить функціонування та обіг сільськогосподарської землі.

Прошу підтримати мою поправку і захистити українську землю через чіткий контроль держави за її розпорядженням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 37. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 38. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Цією поправкою чітко встановлюється можливість набувати у власність землю лише громадянам України та юридичним особам України без можливості включення туди іноземних юридичних осіб чи громадян іноземних держав, які є засновниками юридичних осіб в Україні.

Фракція «Батьківщина» вважає, якщо земля і може комусь належати на підставі права власності, то це мають бути виключно українські громадяни.

Оскільки ця земельна реформа не має нічого спільного із захистом українців і українських земель, фракція «Батьківщина» на чолі з Юлією Тимошенко ініціює проведення референдуму, який має дати відповідь на запитання: чи може бути земля предметом продажу, особливо іноземцям? Ми мусимо захистити українську землю від тих варяг, які сьогодні збираються залишити українців без землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 38. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 39. Батенко. Не наполягає.

Поправка 48. Пузійчук.

Там не було поправки Альони Іванівни.

Поправка 44. Шкрум. Вибачте.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Колеги, учора я почала до іншого земельного законопроекту розповідати історію, як інші держави, на яких ми намагаємося рівнятися, дійсно, говорять про народовладдя, проводять референдуми з таких важливих питань, зокрема,

дуже подібних до ринку землі, про те, як має розпродаватися сільськогосподарська земля, як мають відбуватися аукціони, про які сьогодні йдеться, і таке інше.

Сьогодні ми розглядаємо законопроект про електронні аукціони на ринку землі. Можливо, я вчора про це теж казала, цей законопроект і можна було б підтримати, але з тими поправками, що це буде введено в дію (і такий закон, і попередній, проголосований, на жаль, «слугами народу» вчора) тільки на наступний день після оприлюднення результатів всеукраїнського референдуму: чи можна взагалі купувати та продавати сільськогосподарську землю?

На таких позиціях я і залишаюся. Далі виступатиму конкретно по поправках і намагатимуся пояснити, чому важливо спочатку запитати людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 44. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62

Рішення не прийнято.

Поправка 48. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні громадяни! Зараз розглядається третій законопроект з пакету так званої земельної реформи. Мета цього законопроекту – позбавити вас землі. Він направлений на те, щоб розпродати українську землю іноземцям.

Згадайте 2019 рік, коли монобільшість обіцяла, що вся країна буде покрита Інтернетом. Ані у 2020 році, ані у 2021 році українські школи не мають нормального Інтернету для проведення навчання. Скажіть, хто з вас, шановні громадяни, вірить у те, що зможе купити землю на інтернет-аукціонах? Цей законопроект проводиться тільки для одного: щоб іноземці, знаходячись у своїх країнах, скуповували українську землю.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 48. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 49. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановний Миколо Тарасовичу, парламент – це місце дискусій, тож дуже хотілося б почути вашу як голови комітету позицію щодо тих поправок, які були подані нашими колегами. Чому вони всі відхилені?

Щодо земельної реформи. Фракція «Батьківщина» ініціює і допомагатиме громадянам України провести референдум, щоб вони як власники української землі визначилися щодо продажу землі. Тільки після проведення всеукраїнського референдуму можливо розглядати такі законопроекти.

Ми наполягаємо, щоб цей законопроект взагалі зняти з розгляду до завершення і проведення всеукраїнського референдуму. А мою поправку прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 49. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 53. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, Дмитре Олександровичу. Шановні громадяни, зверніть увагу на табло. Ви вчора бачили, що єдина фракція, яка не дала жодного голосу, не підтримала ганебного законопроекту, – це фракція «Батьківщина».

Фракція «Батьківщина» – це та фракція, яка відстоює державні інтереси, а також інтереси громадян України. Ми виступаємо категорично проти продажу землі іноземцям.

Наші фермери не зможуть конкурувати з іноземним капіталом, наші фермери не мають доступу до дешевих фінансових ресурсів. Щороку зменшується кількість фермерів, зменшується державна підтримка. Замість того щоб попрацювати над законопроектами, які сприятимуть розвитку українських фермерів, українських аграріїв, монобільшість сьогодні робить все для того, щоб продати землю іноземцям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 53. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 54. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуєчий. Шановні громадяни, зверніть увагу на закономірність. Ми не можемо отримати відповідь на жодне запитання. Чому монобільшість намагається чи відхиляє усі поправки, які подають колеги з різних фракцій? Чому не хочуть дочекатися проведення референдуму? Чому монобільшість не цікавить ваша думка, позиція громадян, які доручили представляти ваші інтереси в парламенті? Чому не знімають цей законопроект з розгляду? Чому сьогодні створюється все для того, щоб інвестори з будь-якої країни могли купити, і позбавити вас можливості конкурувати

саме за придбання української землі. Цей законопроект призведе до втрати української землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 54 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 55. Ніколаєнко.

НИКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, знаєте, є такий вислів, що якщо починають раптово казати про патріотизм, то це, мабуть, щось збираються вкрати. У даному разі таким словом стає «діджиталізація». Я в цілому за впровадження нових технологій. Але враховуючи перелічені факти, наявність можливості доступу пересічних фермерів, зокрема, до мережі Інтернет, покриття країни цією мережею, а головне те, як буде адмініструватися ця майбутня електронна система, викликає побоювання в значних корупційних ризиках. Тому що, як правило, такий доступ адміністрування отримують наближені до влади фірми-прокладки.

Тому я пропоную у пункті другому частини другої розділу I законопроекту: «Абзац перший частини першої статті 135 Земельного кодексу України виключити». Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 55 народного депутата Ніколаєнка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 56. Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую. У своїй поправці я наполягаю вилучити емфітевзис з цього підпункту, і поясню, чому. Тому що за цим словом, шановні громадяни України, ховається дуже просте поняття: право користування чужою землею. А чужа вона цьому користувачу, тим більше, який має тільки один намір: завести іноземця, вивести землю з комунальної чи державної власності. Але для вас, громадян України, вона ж не чужа? Для нас – це рідна земля.

Тому фракція «Батьківщина» наполягає: має бути проведений всеукраїнський референдум, який чітко дасть відповідь, а головне вказівку владі,

парламенту і Президенту: як ставляться українці до того, що влада збирається розпродати землю. А українці ставляться негативно, тому ваше слово має бути вирішальним і все. За всеукраїнський референдум ми й боремося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 56 народного депутата Наливайченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 60. Дубіль. Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні громадяни України! Учора більшість прийняла закон про продаж української землі. Вони забули, що знаходяться в сесійному залі завдяки тому, що ви їх обрали і делегували їм право розробляти законопроекти для вас, українців, що стосуються нашої рідної неньки України.

Тому фракція «Батьківщина» виступає за зняття цього законопроекту з розгляду та повернення до нього тільки після того, як буде прийнято рішення українськими громадянами на всеукраїнському референдумі.

Щодо моєї поправки (після всеукраїнського референдуму), думаю, право оренди може перейти в переважне право на придбання землі у власність після не менше п'яти років ефективної оренди. У разі реалізації земельної ділянки через земельні торги для реалізації цього переважного права, орендар, якщо він не реалізував своє право на переважний викуп, має запропонувати щонайменше цінову пропозицію рівну не вище цінової пропозиції, запропонованої іншими учасниками торгів.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 60 народного депутата Дубіля. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 61. Дубіль. Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О. Знову і знову звертаюся до монобільшості, щоб ви виконали те, що обіцяли громадянам України під час виборів, – провели всеукраїнський референдум. Це те, що робить зараз «Батьківщина», яка завжди виступає на захист українського народу.

Щодо поправки (після проведення референдуму, коли цей законопроект розглядатимемо), пропонується вилучити слово «або», оскільки йдеться окремо про різні предмети обігу на земельному ринку – право власності та право оренди.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 61 народного депутата Дубіля. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 64. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую. Хочу звернутися до Миколи Тарасовича. Є рамковий законопроект [№ 2178-10](#) (уже закон України) який набуває чинності в липні 2021 року. Для того щоб прийнятий законопроект № 2195 мав змогу працювати разом із законопроектом № 2178-10, він також має набрати чинність в липні 2021 року.

Миколо Тарасовичу, яким чином ви технічно зможете забезпечити наявність електронного майданчику, абсолютно всіх необхідних технічних засобів, для того, щоб лише через два місяці з сьогоднішньої дати почав працювати законопроект, який перебуває саме сьогодні на розгляді Верховної Ради України?

Якщо ми говоримо про законопроект, який працюватиме поза межами закону...

Продовжу далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 64 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу...

Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний колего, цей законопроект і закон (проект № 2178-10), прийнятий 2020 року, практично не зв'язані. Оскільки у чинній статті «Земельні торги» Земельного кодексу України й так передбачається продаж прав на земельні ділянки, а також самих земельних ділянок несільськогосподарського призначення через торги. Вони можуть бути сьогодні електронні та неелектронні, і це працює досить давно.

Насамперед у цьому законопроекті йдеться про державну і комунальну власність, продаж прав оренди через торги, в даному разі електронні. Тому нічого нового тут якби для ринку не буде, крім того, що це дворівнева система.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 64 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 66. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановний Миколо Тарасовичу, парламент, ще раз повторюся, є місце дискусії. Але ми бачимо, що ви дискутуєте з кимось. Розкажіть, з ким у вас ведеться дискусія, що ви обговорюєте? Усім колегам дуже цікаво це почути.

Ми і громадяни України хотіли б усе-таки від вас почути відповідь на те, який відсоток українських фермерів має доступ до Інтернету? Хто зможе брати участь в електронних торгах? Це перше.

Друге. Скажіть, який відсоток України сьогодні покритий Інтернетом? Скільки населених пунктів не мають доступу до Інтернету, і як фермери зможуть взяти участь в електронних торгах?

Руслане Олексійовичу, це не монолог, це парламент, це парламентська дискусія.

Будь ласка, хочемо почути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це прекрасно, я надаю слово голові комітету. Парламент ніколи не був монологом, за рідкими винятками парламентського спаму. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Думаю, ви явно недооцінюєте фермерів і громадян України в частині користування Інтернетом. Думаю, вони, як і ми, вміють цим користуватися. Це перше.

Друге. Насправді значно зручніше проводити торги, зокрема для фермера, електронно і дистанційно, уже є такі неодноразові прецеденти, тому що функціонує, наприклад, електронна система «СЕТАМ», аніж приїжджати до районного чи обласного центру, де це проводиться у так званому офлайн за допомогою ліцитатора. Якщо вони розібралися із системою *GPS* для техніки, повірте, з цим також розберуться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Тарасовичу.

Ставиться на голосування поправка 66 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 69. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Критична поправка, і вона полягає в тому, що пропонується виключити положення про продаж земельних ділянок, продаж права користування емфітевзису та суперфіцію. Натомість цієї поправкою встановлено, що продавати можна лише право оренди на земельні ділянки.

Тобто якщо ми зараз говоримо про надання шансу українським фермерам працювати на українській землі, то ми їм, звісно, маємо надати право купівлі, право на оренду земельної ділянки.

Керуючись саме такою логікою, ми вносимо зміни до статті 134 «Обов'язковість продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах)» та інших статей Земельного кодексу України, у яких саме і відображається ця ідея.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 69 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 73. Кабаченко.

Перепрошую, я пропустив поправку.

Поправка 70. Пузійчук. Так, справді. Перепрошую.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дуже приємно, що в залі починається парламентська дискусія. Миколо Тарасовичу, але вона зводиться у вас до якихось риторичних заяв: усі щасливі, усі мають. Було просте запитання: який відсоток українських фермерів має доступ до Інтернету? Відповіді ми не почули.

Коли ви кажете про систему *GPS* для техніки, то ви розповідаєте про великі агрокомпанії, інтереси яких ви сьогодні й захищаєте. А фракція «Батьківщина» захищає не тільки великий бізнес, а й малих фермерів, які обробляють 6, 8, 10 гектарів землі. Дуже часто цей обробіток є ручний. Де у людини система *GPS*, на ній стоїть? Про що ви розповідаєте?

Давайте казати предметно, що українські фермери не зможуть взяти в цьому участі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові комітету. Будь ласка, Миколо Тарасовичу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего, я вам все-таки скажу: на загальні питання загальна й відповідь. Тому що в цій поправці ані про відсоток Інтернету, ані про ручну працю не йдеться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 70 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 73. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, та дивна ситуація, коли саме представники колективу «Слуга народу» у своїх передвиборних обіцянках казали про проведення всеукраїнського референдуму для прийняття будь-яких важливих для українського народу рішень. Саме фракція «Батьківщина» зараз знаходиться тут і відстоює ваші обіцянки, які ви давали в час передвиборної кампанії.

Ми не проти дискусії, відкриття ринків на конкурентних, ринкових засадах. Ми хочемо і будемо продовжувати відстоювати інтереси українців. Якщо вони, після проведення по факту референдуму, нададуть свою згоду, якщо ми отримаємо більшість серед українців, які бажають все-таки користуватися своїм правом, то й ми вас підтримуватимемо.

Дуже вам дякую за увагу і прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 73 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 76. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Колеги, у цій поправці йдеться про перелік тих учасників ринку, які можуть чи не можуть купувати землю на електронних аукціонах. Вона теж є однією з концептуальних для нас, тому що в нашому розумінні, для того щоб аукціони були справедливими й чесними, ми маємо відверто сказати один одному: хто ж на сьогодні буде головним учасником ринку, хто матиме пріоритет і для кого ми цей ринок відкриваємо, навіть якщо ми його вже відкриємо в такому вигляді, в якому є.

Позиція фракції «Батьківщина», моя особиста позиція щодо цього питання не змінювалася декілька років – ми маємо розвивати маленьке сімейне середнє фермерство, ми маємо розвивати малі та середні сімейні фермерські господарства. Тому що дві системи, які нас виведуть сьогодні з економічної кризи, – це якраз розвиток малого сімейного фермерства і розвиток переробки через локалізацію та інші стимули.

Саме на це й направлена дана поправка. Учасники ринку – це малі та середні сімейні фермерські господарства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 76 народної депутатки Шкрум. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 57.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 77. Тимошенко.
Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний Миколо Тарасовичу, щойно зателефонував фермер Петро з міста Буськ Львівської області. Він обробляє 120 гектарів землі, не має грошей на викуп. Просить спитати вас, чи можна йому сіяти кукурудзу, і після того, як куплять його землю на аукціоні, на торгах, чи дадуть йому зібрати урожай.

А в моїй поправці йдеться про те, щоб у статті 135 «Земельні торги» абзац доповнити словами «фізична особа або суб'єкт малого та середнього фермерського підприємництва».

Дайте, будь ласка, надію Петру з Буська.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, вибачте, я хотів дізнатися, чи можна дати фермерам ваш телефон, щоб вони могли зателефонувати? Щоб не лише... За всієї поваги, у цьому ж немає... Я ж не образив вас, я просто запитав, щоб дізнатися. Можна? Дякую.

Ставиться на голосування поправка 77. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 81. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дмитре Олександровичу, щодо номерів телефонів, наші фермери знають номери телефонів народних депутатів фракції «Батьківщина», вони з нами спілкуються. Але, мабуть, вони не знають номера телефону Миколи Тарасовича Сольського. Давайте запитаємо в Миколи Тарасовича, чи він не заперечує, щоб ми надали його номер телефону фермерам, щоб вони мали можливість з ним поспілкуватися, донести голові комітету свою позицію, своє бачення. Тому що зараз відбувається прийняття чергового законопроекту про розпродаж землі, коли в Україні локдаун, фермери не мають можливості вийти під стіни Верховної Ради, щоб висловити свою позицію. Сьогодні відсутня будь-яка дискусія, будь-які обговорення законопроекту з фермерами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 81 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 82. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. У цій поправці я наполягаю, щоб ми проголосували і все-таки вилучили непрозору схему фактичного привласнення, викрадення комунальної чи державної землі, яка належить насправді об'єднаним громадам, містянам.

Подивіться, скільки сьогодні парків у Києві забудовується користувачами без згоди людей, які там живуть. Протасів Яр. Чи не хоче хтось із депутатів з'їздити і запитати, хто з вас допоміг громаді відстояти бодай гектар землі цього унікального парку в Києві і таке інше.

Тому «Батьківщина» наполягає: почнемо із землі і з людей. Всеукраїнський референдум, воля людей, громадян України, і тільки після цього – переходити до розгляду будь-яких питань, які стосуються права людей на володіння, розпорядження та користування рідною землею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 82 Наливайченка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 89. Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. В принципі, можу оголосити номер свого телефону, більшість в області його знає, не хочу змушувати, щоб ще хтось його оголошував.

По суті питання. Насправді, шановні колеги, більшість поправок стосується того, якщо електронні торги розпочнуть свою діяльність, як буде надано рівний доступ усіх учасників ринку, насамперед фермерів і тих селян, які проживають в селі, до аукціонів? Це перше.

Друге. Давайте будемо послідовними. Коли приймався Закон України «Про всеукраїнський референдум» говорилося, що це для того, щоб радитися з народом з приводу найважливіших і найболючіших питань. Чи тема землі не є важливою? Давайте проведемо референдум за народною ініціативою, нехай народ України скаже, що він...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 89 Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 97. Кабаченко.

Поправка 91. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні громадяни! Законопроект № 2194, який учора проголосували «слуги народу», дозволяє зняття родючого шару. Фактично це означає доступ до корисних копалин.

Тепер проаналізуйте, що відбуватиметься. Іноземні інвестори скуповуватимуть сільськогосподарську землю не тільки задля того, щоб її обробляти, виробувати продукцію та експортувати до своїх країн, це буде неконтрольований доступ до надр України. Якщо сьогодні ви маєте джерело доходу – це ваша земля, на якій ви вирощуєте продукцію, і за рахунок цього живе ваша родина і ваші рідні, то завтра вас буде позбавлено цього для того, щоб там видобувати корисні копалини. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 91 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 97. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую. Усім важливо розуміти, що недостатній рівень цифрової обізнаності населення призведе до обмеження прав учасників ринку на участь в аукціонах, про які зараз йдеться в цьому законопроекті.

Недостатній рівень цифрової обізнаності – це не моя думка, це не думка фракції «Батьківщина», це статистика, яку підтвердило Міністерство цифрової трансформації України. Тому зараз ми розуміємо, що так, з одного боку, це дещо прогресивно, щоб ми переходили до моделі електронних торгів, але, з іншого боку, ми розуміємо, що сьогодні в Україні відсутня технічна можливість для того, щоб ці електронні торги були проведені об'єктивно і прозоро.

І тому, керуючись здоровим глуздом і логікою, ми все-таки насамперед мали забезпечити саме наявність технічної можливості, а потім повертатися до положень цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 97 Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Шкрум. Помилився.

Поправка 101. Цимбалюк. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Цимбалюка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Увімкнули, дякую. Шановні колеги! Шановний український народ! Насправді цей законопроект не про торги, а про вилучення землі у селян. Поясню.

Чи зможе сьогодні фермер, чи той, хто обробляє 20, 30 гектарів землі, бути конкурентоспроможним придбати свою землю або землю, що відноситься до тієї чи іншої територіальної громади? Ні. Чи у нас є пільгові кредити для придбання землі у постійне користування на право власності? Звичайно, ні.

Ризик цього законопроекту, що на торгах землю куплять ті, які мають серйозні кошти. Той, хто думає, що, обробляючи землю, він зможе якимось чином стати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 101. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 107. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Ми можемо продовжувати діалог щодо продажу права оренди, але ми не можемо продовжувати діалогу щодо продажу землі. Це критично дві різні речі.

З точки зору ринкової економіки, не дозволити комусь продавати право оренди або його придбавати – це неправильно. І тому ми, керуючись знову-таки здоровим глуздом, хочемо вас повернути до наступної моделі: наразі припинити розгляд цього законопроекту, дозволити розпоряджатися правами оренди, і саме після того як буде забезпечена, зокрема, технічна можливість щодо проведення електронних аукціонів, повернутися до розгляду цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 97. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 132. Наливайченко (*Шум у залі*).

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поправка 105.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та вас же не було. Поправка 105 не ваша, а Дубінського. Поправка 103. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! У цій поправці я наполягаю все-таки вилучити непрозору схему емфітевзису. Тому що користування чужою землею, ми розуміємо, може призвести якраз до незаконної прихватування або приватизації комунальної чи державної землі.

І найголовніше. Фракція «Батьківщина» не просто звертається, а знає і поважає, як працює народовладдя. До того ж, ми знаємо і поважаємо громадян України.

Тому ми напряму звертаємося до громадян України з тим, що треба провести всеукраїнський референдум. Ми збираємо ваші підписи, тому що саме ви і ваші голоси вирішують долю української землі. Так має статися якомога скоріше.

Закликаю всіх громадян України: після свят, будьте небайдужими, забороніть вкрасти у вас землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 103 Наливайченка. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 111. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. У моїй, спільно з Юлією Тимошенко, поправці 111 ми пропонуємо абзац другий пункту другого після слів «земельної ділянки» доповнити словами «несільськогосподарського призначення, а гарантованим їх покупцем є територіальна громада, або державна агенція, до повноважень якої входить викуп землі».

Шановний Миколо Тарасовичу, ви, як фахівець, вивчали досвід багатьох європейських та інших держав. Саме створення державної агенції, яка матиме повноваження викупувати землю, паї тих громадян, які мають бажання продати, є гарантією продовольчої безпеки нашої держави. Створіть такий державний орган, і нехай громадяни, які справді хочуть продати землю, її продають за ринковою ціною, а власником буде Українська держава, український народ в особі цієї державної агенції. І тоді вона буде здавати в оренду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 111 Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 132. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Шановні колеги, я наполягаю на своїй поправці і хочу все-таки, щоб громадяни України були впевнені, і комунальна власність, і державна, і новостворені об'єднані територіальні громади мали право знати, яка земля належить їм, яка земля була незаконно виведена, чи то через схеми емфітевзису, чи то через інші незаконні схеми. Тому й наполягаю, щоб почали з того, що показали всім громадянам України реальний земельний кадастр, реальну землю, яка знаходиться в розпорядженні або власності на території громад.

Для цього і вимагаємо, щоб був наведений порядок, проведений всеукраїнський референдум на реальній мапі українських земель, для того, щоб

українці, громадяни України розуміли і вирішували питання рідної землі. Ніхто не може забрати в них це право.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 132 Наливайченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 139. Наливайченко.

Поправка 167. Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Дякую, пане Голово. Отже, земельні торги, на мою думку, не повинні стати черговим, так би мовити, «междусобойчиком» між наближеними до влади фірмами. Тому пропонуємо запровадити реальну конкуренцію під час продажу земельних ділянок, зокрема, надати змогу більшій кількості учасників брати участь у торгах через зменшення стартового розміру річної плати за користування земельною ділянкою з 30 до 20 відсотків розміру реєстраційного та гарантійного внесків за лотом.

І відповідно частину шосту статті 135 Земельного кодексу України викласти в наступній редакції: «Визначення розміру реєстраційного та гарантійного внесків за лотом здійснюється з врахуванням вимог Кабінету Міністрів України, при цьому розмір гарантійного внеску не може становити менше 20 відсотків стартової ціни продажу земельної ділянки або 20 відсотків стартового розміру річної плати за користування земельною ділянкою».

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 167 Ніколаєнко. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Багато правок, Андрію Івановичу... Ми вже пройшли...

Поправка 198. Ніколаєнко (*Шум у залі*).

НІКОЛАЄНКО А.І. Яка поправка? Я не почув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 198.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ні-ні... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не кричіть.

Ніколаєнко.

НИКОЛАЄНКО А.І. Я можу озвучити свою поправку 198, але ви, дійсно, не назвали поправки колег після моєї поправки 167.

Отже, поправка 198. У цій поправці продовжується моя ініціатива, яку я визначав у попередній поправці 182, яку я теж не озвучив, – бажання обмежити можливості операторів електронних майданчиків маніпулювати коштами відповідних гарантійних внесків учасників земельних торгів. Тобто потрібно обмежити їх термін на повернення коштів до трьох днів.

Відповідно у поправці йшлося про зміни до частини сьомої статті 135: «Заборонено проводити...».

Я бачу, що не встигну, але ви перескочили, пане Голово, декілька поправок, зокрема й моїх колег.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 203. Народний депутат Івана Івановича Крулько (*Шум у залі*).

Андрію Івановичу, вашу поправку поставити на голосування? Я думав, що ви не наполягаєте.

Ставиться на голосування поправка 198. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 203. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І. По-перше, хотів би сказати, що поправки, які вносить «Батьківщина», мають надзвичайно важливе значення для того, щоб захистити українську землю від безконтрольного розпродажу, щоб фермери, які працюють на землі, мали й надалі можливість її обробляти.

У цих поправках, які зараз розглядаються, йдеться про те, щоб в рамках виключно Земельного кодексу вирішувалися всі питання щодо оренди, внесення гарантійного внеску та інших питань, що можуть мати визначальне значення під час продажу землі.

Тому ми вимагаємо, щоб не підзаконними актами Кабміну, які приймаються в підкилимному режимі, а виключно Земельним кодексом ці питання були врегульовані.

Тому, колеги, прошу підтримати ті поправки, які подає «Батьківщина», тому що це єдиний механізм захистити українську землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 203 Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Альоно Іванівно, вам 1 хвилину, і п'ять поправок ставимо на голосування? Це поправки 214, 245, 261, 271, 281.

Шкрум, 1 хвилина. Картку вставте, будь ласка. Не в руки... Так. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шкрум.

ШКРУМ А.І. З третьої спроби. Колеги, ще раз поясню логіку моїх поправок, які стосуються приблизно одного й того самого питання. Якщо ми хочемо будувати економічно успішну країну, якщо ми не хочемо і не були залежні лише від іноземних інвестицій, в принципі, не від кого, крім себе, якщо ми хочемо бути самодостатніми, нам треба розвивати: перше – економіку, друге – переробку та промисловість і третє, очевидно, – мале та середнє фермерство.

Якщо акцент поставити на малому, середньому фермерстві, на можливостях для нього купити ту землю, яку вони сьогодні обробляють, на доступі до нормальних грошей і фінансів, які їм обіцяли, але нічого не зробили, тоді у нашої країни є шанс стати самодостатньою. Якщо цього не буде, це не неправильна стратегія, це стратегія, яка веде нас в нікуди. І саме на це направлені мої поправки – щоб в аукціонах брали участь і допускалися малі та середні фермерські підприємства, і на них має бути зроблена головна ставка. На сьогодні ж головна ставка – на іноземців, агрохолдинги та великі корпорації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альоно Іванівно, я ставлю на голосування п'ять ваших поправок, як ми й домовлялися.

Ставиться на голосування поправка 214. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 245. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 261. Комітет врахував її частково. Автор наполягає на повному... Може, не будемо голосувати, далі йдемо?

Автор наполягає на повному врахуванні.

Ставиться на голосування пропозиція автора. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 271. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 281. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 217. Пузійчук.

Кабаченко? Яка поправка? Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, номер поправки.

КАБАЧЕНКО В.В. Поправка 206, якщо до мене звертається.

Змінами до статті 134 «Обов'язковість продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах)» встановлено, що не підлягають продажу на конкурентних засадах (земельних торгах) земельні ділянки державної чи комунальної власності або права на них, у разі, якщо ці ділянки віднесені до категорії особливо цінних земель.

Ми про це говорили під час розгляду законопроекту [№ 2194](#), і не змогли дійти консенсусу. Але ж давайте повернемося до розгляду цього питання в законопроекті [№ 2195](#) і виведемо з-під кола електронних торгів особливо цінні землі, які зараз цим законопроектом передбачені.

Прошу підтримати цю поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 206. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Поправка 207. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую. Поправка 207 повторює логіку поправки 206. Тому я не наводитиму своїх аргументів. Прошу її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 207. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 217. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуєчий. Шановний Миколо Тарасовичу, скажіть, будь ласка, як часто ви буваєте в українському селі? Чи спілкуєтеся ви з людьми? Поясніть, яке ставлення фермерів, власників до продажу землі?

Якщо ви стверджуєте, що українські громадяни підтримують продаж землі, то чому ви як голова комітету не ініціюєте сьогодні зняття з розгляду законопроекту? Чому ви не дочекаєтеся результатів всеукраїнського референдуму, де ми й отримаємо чітку відповідь громадян: чи підтримують вони розпродаж землі, чи ні?

Як свідчить соціологія, на сьогодні 60 відсотків громадян прийдуть на всеукраїнський референдум і 70 відсотків громадян проголосують категорично проти розпродажу землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 217. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 223. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, три основні моменти, чому сьогодні цей законопроект не на часі.

Перша і найоб'єктивніша причина – ми знаємо, що на сьогодні в Україні лише 21 відсоток користувачів Інтернету серед сільськогосподарських робітників. Якщо ми говоримо про сільськогосподарську землю, то можна сказати, що саме статистику щодо сільськогосподарських робітників ми маємо брати до уваги.

Друге. Ми не заперечуємо проти того, що можна розпоряджатися правами оренди, але ми категорично заперечуємо, щоб розпоряджалися правами емфітевзису та правами щодо продажу землі.

І третє. Давайте виведемо цінні землі з-під кола цього законопроекту.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 223 Кабаченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 232. Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Коли ми приймали попередній законопроект, нам пояснювали, що основною метою передачі земель у користування громади є те, що вони стануть реальними власниками.

Моя спільно з Юлією Тимошенко поправка стосується статті 136, у якій йдеться про добір земельних ділянок державної чи комунальної власності та підготовку лотів.

Ми вважаємо, що добір саме таких ділянок, розробка кошторисної документації має погоджуватися з територіальними громадами або з органами державної влади, які законом уповноважені на такий контроль. Поки даним законопроектом це відкидається: лоти будуть формуватися без позиції об'єднаних територіальних громад, що неприпустимо, зокрема, про землю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 232. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 234. Крулько. Не наполягає.

Поправка 233. Дубіль. Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги, лакмусовий папірець: голосувати за такі законопроекти, чи ні – це голос українського народу, голос наших аграріїв, які вас обрали, завдяки яким ми сьогодні знаходимося в цьому залі. Учора мій телефон обривали аграрії усіх районів Чернігівської області. Вони кричали одне слово: ганьба! Запитували, що їм робити, де взяти кошти на викуп землі, де дешеві кредити, які обіцяли аграріям. Говорили, що депутати їх зробили наймитами на цій землі, що землю скуплять великі агрохолдинги й іноземці.

Щодо поправки, у ній пропонується під час добору земельних ділянок державної чи комунальної власності, які виставляються на земельні торги, здійснювати з урахуванням громадської думки об'єднання мешканців будинків, що межують з цими земельними ділянками.

Прошу поставити на голосування поправки 233, 278, 304 і 401.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 233 народного депутата Дубіля. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... (*Шум у залі*). Чотири поправки? Назвіть їх, будь ласка, бо я не записав.

ДУБІЛЬ В.О. Поправки 278, 304 і 401.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 278. Далі.

ДУБІЛЬ В.О. Поправки 278, 304, 401 і 415.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 278. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 304 народного депутата Дубіля Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Почекайте, ми спочатку ставимо на голосування ті поправки, про які він сказав.

Ставиться на голосування поправка 401 народного депутата Дубіля. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування остання, на якій наполягав народний депутат Дубіль, поправка 415. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Повертаємося... Яка? Поправка 299, будь ласка... *(Шум у залі)*.

Народний депутат Пузійчук, яка поправка? Почекайте, друзі.

Поправка 293. Крулько.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 293. Іван Іванович Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Метою моєї поправки є запобіжник проти концентрації великої кількості земель сільськогосподарського призначення в одних руках. Бо те, що сьогодні називають земельною реформою, є насправді псевдореформою, обезземеленням українського селянства, як це робили в радянські часи, коли в українських одноосібників забирали останнє. Зараз так само планують забрати в людей городи, їхні паї, їхню землю, яку вони обробляють упродовж усіх років незалежності України, яка допомагала їм виживати. Коли люди не отримували зарплат, не мали можливості нічого купити в магазині, вони вирощували продукцію і цим годували свої родини.

Сьогодні такими реформами у людей хочуть забрати землю, а тарифами – останні заощадження, лишити їх без грошей і без землі. Ось мета реформ, які ви зараз пропонуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 293. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 299. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановний Миколо Тарасовичу, хочу зачитати вам, як розпочав інтерв'ю колишній голова Держгеокадастру 20 листопада 2020 року. Він сказав, що в Україні вкрали одну Словаччину – зникло 5 мільйонів гектарів державної землі.

Скажіть, будь ласка, коли ви як керівник профільного комітету внесете до порядку денного, запропонуєте на засідання Погоджувальної ради питання про створення тимчасової слідчої комісії щодо розкрадання земель державної власності, зокрема земель Національної академії аграрних наук України? Чому ви блокуєте і не даєте можливості парламентарям, вашим колегам, створити таку комісію і розслідувати розкрадання державної землі? Прошу відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 299 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 300. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні громадяни! Зверніть увагу, відбувається повне ігнорування ваших прав та інтересів, немає відповіді щодо розкрадання 5 мільйонів гектарів землі. Колеги не можуть почути відповіді від голови профільного комітету, який в межах парламентського контролю відповідно до статті 85 Конституції України повинен здійснювати контроль та нагляд, зокрема, за неефективним використанням і розкраданням земель.

Ми не можемо почути відповіді, коли пан Сольський ініціюватиме питання щодо включення до порядку денного проекту постанови про створення тимчасової слідчої комісії.

А цей законопроект проводиться, щоб продати тих 5 мільйонів гектарів вкраденої у вас державної землі.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 300 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 307. Кабаченко.

Поправка 329. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Шановний доповідачу! Моя спільно з Юлією Тимошенко поправка стосується змін до статті 137. Ми пропонуємо викласти її у такій редакції: «За бажанням організатора, оголошення та проведення земельних торгів з документами та матеріалами на лот можуть розміщуватись також в інших електронних та друкованих засобах масової інформації. Оголошення повинно бути обов'язково передано для оприлюднення в органи територіальної громади та органи місцевого самоврядування».

Тут владі й авторам законопроекту слід бути послідовними, бо коли вчора приймали законопроект, то казали, що все робиться для того, щоб громада стала власником. А коли оголошуються лоти для продажу землі несільськогосподарського призначення, то планується навіть не питати і не повідомляти територіальну громаду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 329 Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Андрію Вікторовичу Пузійчук, у вас є ще три поправки. Може, 1 хвилина виступу і голосуємо?

Поправка 331. Дайте, будь ласка, 1 хвилину Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Погоджуюся на вашу пропозицію: 1 хвилина виступу і голосуємо чотири поправки 331, 332, 333 та 334, але за умови отримання на моє запитання відповіді від голови профільного комітету.

Миколо Тарасовичу, громадяни України і ми, як їхні представники в парламенті, наполягаємо на відповіді й хочемо почути, коли до порядку денного Верховної Ради України буде включено проект постанови про створення тимчасової слідчої комісії щодо розслідування питання розкрадання земель державної власності, зокрема Національної академії аграрних наук України? Почитайте цікаве інтерв'ю голови Держгеокадастру про те, що було 10 мільйонів державної землі, а стало 2 мільйони. Де ця земля поділася?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Вікторовичу, за конструктив. Він готовий підготуватися, але ж, бачите, стоїть на трибуні, доповідає по поправках.

Ставиться на голосування поправка 331... Поправку 332 не можна, вона врахована.

Ставиться на голосування поправка 331. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 333. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 334 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Шкрум, 1 хвилина, і після цього... Усі п'ять поправок не підтримані комітетом чи частково підтримані?

ШКРУМ А.І. Усі не підтримані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шкрум. Прошу, 1 хвилина.

ШКРУМ А.І. Дякую. Колеги, дивіться, ми власними поправками намагаємося виправити принаймні ту ситуацію, яка склалася, підтримати малих та середніх фермерів, підтримати малий та середній бізнес в Україні. Але цей законопроект має набирати чинність, на наше переконання, лише після проведення всеукраїнського референдуму з питань продажу сільськогосподарської землі. Моя позиція не змінювалася щодо жодного земельного закону.

Думаю, що нам точно не варто питати думку людей по таким контраверсійним питанням. Я вже починала наводити приклади, як це використовують інші країни і проводять референдуми з майже точно таких питань.

Наприклад, на останніх виборах у США було проведено одночасно з виборами Президента 17 місцевих референдумів, частина з яких стосувалася і питань використання сільськогосподарської землі, й екологічних питань. Тоді якраз у людей і питали їхню думку, і на основі цієї думки приймали вже рішення: буде чи не буде діяти якийсь закон.

Думаю, так само треба вчинити і з таким законом, у мене є подібні поправки до цього. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 308. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 319 Шкрум. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 328. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 346. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування крайня поправка 359 Шкрум. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 356. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні громадяни! Ми бачимо, що нікого із «слуг народу» не цікавить ваша думка, ніхто з них не хоче порадитися з вами як з власниками української землі, ніхто не проводить зустрічей з аграріями, не спілкується з фермерами, вони не розуміють вашого бачення, але виконують замовлення великих транснаціональних корпорацій, які зацікавлені скупити українську землю.

Поясніть, Миколо Тарасовичу, якщо ви впевнені, що українці підтримують продаж землі, чому ви не хочете зняти з розгляду цей законопроект? Чому ви так намагаєтеся його проштовхнути? Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 356. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Поправка 341. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Про що ця поправка? Таким законом планується те, що коли відбуватимуться торги і продаж землі, інформацію про ці торги розміщуватимуть в електронних засобах масової інформації, тобто в Інтернеті.

А тепер уявіть, фермер у селі без Інтернету, бо його туди ніхто не провів і не збирається цього робити, навіть нормального мобільного зв'язку немає, не дізнався про це, бо не прочитав на якомусь незрозумілому сайті про торги, і його землю без його відома продадуть. Він не зможе нічого зробити і повернути землю, яку роками обробляє, на якій ростуть його діти, якою він фактично годує свою родину, ще й сусідів, які працюють на його землі.

У цій поправці ми пропонуємо, і я прошу зал її підтримати, унеможливити продаж землі, земельних ділянок без участі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 341 Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 383. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Про що поправка, яку я зараз пропоную. Положення частин четвертої та п'ятої статті 9 Закону «Про оренду землі». Якщо є особа, яка має переважне право на купівлю земельної ділянки, то така земельна ділянка не

повинна виставлятися на земельні торги до документально підтвердженої відмови зазначеної особи від такої ділянки. У разі відмови такої особи від купівлі земельної ділянки, документальне підтвердження такої відмови слід зазначити в оголошенні.

Тобто ми хочемо поставити запобіжники, щоб людина була фізично присутня під час торгів, а також, якщо вона не хоче купувати свою ж земельну ділянку, мусить дати про це письмове підтвердження. Оце, дійсно, захищатиме інтереси українських фермерів.

Ми вимагаємо, щоб закони, які приймаються в цьому сесійному залі, представляли і відстоювали інтереси людей, кожного українця, а не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 383 Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 386. Крулько. Вибачте, Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановний Миколо Тарасовичу, поспілкуйтеся, будь ласка, з вашими колегами не тільки з монобільшості. Іван Іванович вас запитав, а ми так і не почули відповіді. Чому ви проти того, що продаж земельної ділянки може бути у випадку письмової відмови орендаря?

Шановні громадяни, ми запитуємо голову профільного комітету, що відбуватиметься, але не чуємо ані ми, ані ви, відповіді – як зберегти ваше право. Якщо ви орендар, землю, яку ви орендуєте, буде продано без вас.

Колега Михайло Михайлович Цимбалюк задав питання: чи гарантує пан голова комітету те, що вам дадуть можливість зібрати урожай 2021 року, якщо буде продана ваша земля. Як будуть захищені інтереси малого українського фермерства? Поясніть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несподівано. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего, усе-таки читайте закон. Про який продаж йдеться? Ви хочете гарантувати те, що не дозволено законом. Оформлення оренди або інших прав на землю сільськогосподарського призначення державної чи комунальної власності можливе тільки за винятком права власності. Насправді це пуста дискусія. А коли ми кажемо про приватну власність, то першочергове право чітко виписано і гарантує викуп тій особі, яка її обробляє.

Тому нехай пан Петро з Буська не хвилюється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 386 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 388. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Ми, по суті, в цьому сесійному залі залишилися єдиною фракцією, єдиною командою, яка захищає українську землю. Я, відверто, вже втрачаю розуміння, кого люди обрали на виборах до Верховної Ради України.

А після того, як рейдери в людей відбиратимуть землю, коли людина не зможе викупити того, що має, коли люди стануть кріпаками на своїй землі, усі посипатимуть голову попелом: що ж ми нарobili.

І навіть такі поправки, як поправка 388, у якій уникаються корупційні ризики, для того щоб у лоті було зазначено виключний перелік відомостей, які мають бути в оголошенні, не приймаються в цьому залі. Тому я вже не розумію, який закон ми матимемо. Це буде повна вакханалія, і люди виходитимуть на вулиці, щоб захистити своє, але, на жаль, уже буде запізно. Одумайтеся зараз!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 388 Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 408. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую Миколі Тарасовичу за Петра з Буська, але він у власності має тільки 20 гектарів, решту землі орендує. Він переживає саме за орендовану землю.

Але в мене є пропозиція, яка об'єднає не тільки сесійний зал, а й 70 відсотків українців, – внести зараз і проголосувати одним голосуванням пропозицію щодо направлення цього законопроекту на повторне друге читання. І це буде той консенсус, після якого можна напрацьовувати такий законопроект, що насамперед влаштує українське суспільство.

Я категорично проти того, що хтось каже, що земля сільськогосподарського призначення – це тільки село. Неправда. Бо велика кількість... До речі, всі громадяни України мають право на безоплатне отримання землі згідно з Конституцією України, містяни також. Через те, будь ласка, поправку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 408 Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 47.

Рішення не прийнято.

Я зараз даю хвилину... (*Шум у залі*). П'ять поправок без обговорення, і чотири поправки Пузійчука без обговорення, так?

Зараз я поставлю дев'ять поправок... Тоді я продовжу засідання на 15 хвилин, але як тільки дев'ять поправок пройдемо... Ні, ви не зрозуміли, зараз – п'ять поправок і чотири поправки, і закрили засідання. Але я маю продовжити на 15 хвилин засідання, у мене варіантів немає. Домовилися?

Будь ласка, дайте мені номери поправок. Миколо Тарасовичу, на сьогодні закінчуємо.

Ставиться на голосування поправка 396. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 435 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 444. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 451 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Тепер п'ять поправок фракції «Опозиційна платформа – За життя». Я правильно розумію? (*Шум у залі*).

Ні. Або тоді наступного разу. Назвіть, будь ласка, номери поправок. Прошу увімкнути мікрофон.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» подала всього п'ять поправок. Це поправки 255, 265...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 275.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ні. Поправки 498, 514 і 520. Оце так ми заспамлюємо законодавство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 255. Комітет врахував її частково. Автор наполягає на повному врахуванні. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 265. Комітет врахував її редакційно. Автор наполягає на повному врахуванні. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 498. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 514. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування крайня на сьогодні поправка 520. Комітет врахував її редакційно. Автор наполягає обов'язково на повному врахуванні. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Олександр Сергійовичу, можна вас на хвилину? Так ми ж на 15 хвилин продовжили.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. До зустрічі о 16 годині.